

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN D.D. 30 NOVEMBER 2023

[Typ hier]

Datum verslag 7 december 2023
Locatie Stadhuis, raadszaal
Verslag door Geertjan Benus (Notutekst)

Aanwezigen:

Ochtendvergadering

De voorzitter, de heer R. Peters, en van het college de burgemeester, mevrouw Dijkema en voorts de leden: mevrouw M. Fattal (GroenLinks), de heer D. Van Bergen (ChristenUnie), mevrouw E. Kendir (Student & Starter), de heer R. van der Zweth (PvdA), mevrouw H. Assen (PvdA), de heer B. van Steeg (CDA), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer R. Maas (VOLT), de heer G. Dijkstra (EenUtrecht), mevrouw S. Noltén (BIJ1), mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren), de heer I. Simşek (DENK), en van de griffie de commissiegriffier de heer J. Lok, en de commissiesecretaris.

Middagvergadering

De voorzitter, mevrouw L. Bode en van het college de wethouder mevrouw S. Schilderman en voorts de leden: de heer F. Claasen (GroenLinks), mevrouw J. Kleinrensink, de heer M. Koning (D66), mevrouw E. Kendir (Student & Starter), de heer R. van der Graaf (ChristenUnie), de heer R. van de Zweth (PvdA), mevrouw I. Raaijmakers (PvdA), mevrouw M. Ramaker (VVD), de heer H. Stellinga (CDA), de heer R. Maas (VOLT), de heer I. Simşek (DENK), en van de griffie de commissiegriffier de heer J. Lok en de commissiesecretaris.

Verslag openbare vergadering commissie VBF d.d. 30 november 2023

Aanwezigen:	- 1 -
1. Opening en mededelingen	- 1 -
2. Vaststellen agenda van 30 november 2023	- 2 -
3. Vaststellen van ingekomen agenderingen	- 2 -
30 4. Verslagen	- 4 -
5. Toezeggingen/moties	- 4 -
6. Ingekomen stukken	- 4 -
7. Demonstratierecht	- 4 -
8. Raadsvoorstel Derde begrotingswijziging 2023	- 29 -
9. Raadsvoorstel Verordening onroerende-zaakbelastingen 2024	- 29 -
10. Forse vertragingen inning lokale belastingen	- 32 -
10.1 SV 2023 nr. 153 Forse vertraging uitvoering taxaties WOZ waarde (met antwoord)	- 32 -
10.2 SV 2023 nr. 177 Plan van aanpak BghU en extra toezicht (met antwoord)	- 32 -
11. Initiatiefvoorstel vermogensgrens kwijtschelding gemeentelijke belastingen	- 39 -
40 11.1 Raadsbrief Reactie initiatiefvoorstel Wijziging verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen	- 39 -

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, de heer Peters, opent de vergadering om 10.00 uur en heet iedereen welkom.

Mededelingen vanuit de commissie

Geen.

50

Mededelingen van het college

Geen.

1a. Heropening

De voorzitter, mevrouw Bode, heropent de vergadering om 14.00 uur. Zij heet iedereen welkom.

De heer Maas van Volt zal later aansluiten en de heer Snijder van Student & Starter heeft zich afgemeld.

Agendapunt 8 is van de agenda afgehaald; die gaat met de A-status door naar de raad.

60

Mededelingen commissies

De heer Claasen (GroenLinks) deelt mee dat zijn collega mevrouw De Bekker afwezig is vanwege ziekte.

2. Vaststellen agenda van 30 november 2023

De voorzitter deelt mee dat wethouder Schilderman eerst in de middag aanwezig zal zijn. Dat betekent dat de financiële onderwerpen in de middag behandeld zullen worden.

70 **De heer Van Steeg** (CDA) kan zich voorstellen dat een aantal financiële punten met de A-status door kunnen.

In de uitwisseling van informatie blijkt dat de fracties hierover ruggespraak nodig hebben met de woordvoerders.

De voorzitter besluit in het verloop van deze vergadering terug te komen op deze agenda. Na behandeling van de agendapunten 3, 4, 5 en 6 deelt **de heer Van der Zweth** (PvdA) mee dat de derde begroting wat hem betreft met de A-status door kan naar de raad. Hij wil inbreng leveren bij het agendapunt over de OZB. **Mevrouw Meerding** (VVD) schaaft zich achter de inbreng van de heer Van der Zweth.

80 **De voorzitter** deelt mee dat de eerstvolgende commissie van VBF plaatsvindt op 11 januari 2024. Vanwege het kerstreces zijn de publicatiedata van deze vergadering: donderdag 14 december en 21 december (inhoudelijk). De commissie krijgt hiervan nog een schriftelijke mededeling.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen

3.1 Raadsvoorstel Regeling risicovolle projecten: startdocument Programma Informatie op orde en actualisatie planning Cultuurcluster Berlijnplein

Voorgesteld is dit onderwerp te agenderen op 11 januari met een gereserveerde behandeltijd van 60 minuten.

90 Na inbreng van **de heer Van der Zweth** (PvdA) besluit de commissie 45 minuten te reserveren voor de behandeling.

3.2 Raadsvoorstel Gedragscode 2023

Het voorstel is dit onderwerp te agenderen voor de vergadering van 11 januari 2024 met een gereserveerde tijd van 30 minuten.

Na inbreng van **mevrouw Meerding** (VVD) besluit de commissie 60 minuten uit te trekken voor de behandeling.

3.3 Raadsvoorstel Doorontwikkeling instrumenten van inwoners: introductie inwonersagendering en inwonersmotie

Het voorstel is dit te agenderen voor de vergadering van 11 januari 2024 met een behandeltijd van 60 minuten. Aldus wordt besloten.

3.4 Memo en Instructie opleggen en opheffen van geheimhouding in Utrecht (september 2023)

De voorzitter deelt mee dat deze instructie ter informatie is voorgelegd. Wanneer de commissie dit wenst is het mogelijk een technische bijeenkomst te organiseren voor een nadere toelichting.

De commissie heeft geen behoefte aan technische sessie en neemt de instructie ter kennisgeving aan.

3.5 Initiatiefvoorstel Wijzigingsbesluit APV Pilot Tijdelijk Bedelverbod

Het voorstel is 11 januari voor 60 minuten.

Op inbreng van **mevrouw Meerding** (VVD) besluit de commissie 90 minuten uit te trekken voor de behandeling.

De voorzitter deelt mee dat mocht de agendering op 11 januari qua tijdsplanning niet uitkomen, uitgeweken zal worden naar de vergadering in februari. Daar zal de griffie later op terugkomen.

3.6 Raadsbrief Lobbyregister

Het voorstel is 11 januari voor 60 minuten. De commissie gaat met het voorstel akkoord. De Partij voor de Dieren wil mee-agenderen.

3.7 Kaders begroting 2025 en geactualiseerde begroting 2024 VRU

De voorzitter merkt op dat de commissieleden het raadsvoorstel nog niet hebben ontvangen. Het voorstel is 11 januari voor 30 minuten in verband met de fatale termijn. Na uitwisseling van informatie gaat de commissie hiermee akkoord.

3.8 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven

3.8.1 de raadsbrief over de herziening van het Initiatievenfonds.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat deze raadsbrief niet goed besproken is. Hij agendeert deze brief samen met VOLT, GroenLinks, Stadsbelang Utrecht en D66. De agendeerders willen nagaan of de gekozen aanpassingen bij te sturen zijn. Zij willen aandacht besteden aan de gekozen grens van 35.000 euro en aan de financiering en nagaan wat te doen is met de onderbesteding, wat de resultaten zijn en of de raad zo nodig kan bijsturen. Hij heeft dit gedeeld in de app. Dit is mede ondersteund door VOLT, PVV, GroenLinks, Student & Starter, VVD, Utrecht Solidair, PvdA, ChristenUnie en D66.

De voorzitter stelt voor een 90 minuten uit te trekken voor de behandeling.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) denkt dat 120 minuten realistischer is met dit aantal partijen. **De voorzitter** besluit aldus.

3.8.2 Raadsinformatiebijeenkomst over het winkelcentrum Lunetten.

Mevrouw Mearding (VVD) licht toe hierover contact te hebben gehad met mevrouw Assen van de PvdA. Het gaat hen over de veiligheidssituatie in dit winkelcentrum; daar vinden veel incidenten plaats.

De voorzitter brengt onder de aandacht dat de volgende partijen willen mee-agenderen: CDA, VOLT. Hij besluit dat er voldoende draagvlak is binnen deze commissie. Hij deelt mee dat er nog ruimte is voor een Raadsinformatiebijeenkomst op 19 december. Hij vraagt of dit haalbaar is.

Mevrouw Mearding (VVD) denkt van wel. Zij zou een korte toelichting van de gemeente op prijs stellen en hoopt dat dit ambtelijk te realiseren is.

De voorzitter deelt mee dat een uitwijkdatum voor deze Raadsinformatiebijeenkomst 6 februari is. Hij proeft bij het college een lichte voorkeur voor februari.

Mevrouw Mearding (VVD) legt zich neer bij 6 februari. Aldus is besloten.

4. Verslagen

Ter vaststelling

Conceptverslag commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën 12 oktober 2023

Conform vastgesteld.

Conceptverslag commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën PB 24 oktober 2023

Conceptverslag commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën PB 25 oktober 2023

Conform vastgesteld.

5. Toezeggingen/moties

Ter vaststelling

De lijst is vastgesteld.

6. Ingekomen stukken

Geen.

De voorzitter schorst de vergadering voor enkele minuten en heropent die.

7 Demonstratierecht

Burgemeester, Beleidsterrein: Openbare Orde en Veiligheid

Geagendeerd door: Stevie Nolten (BIJ1), Mahaar Fattal (GroenLinks), Tess Mearding (VVD), Ruud Maas (VOLT), Mahmut Sungur (DENK), Maarten Koning (D66) Bert van Steeg (CDA), Hester Assen (PvdA), Derk van Bergen (ChristenUnie), Cees Bos (StadsBelang Utrecht), Lisanne Snippe (Partij voor de Dieren), Vincent Stevens (Student & Starter), Gert Dijkstra (EenUtrecht).

Op 14 november 2022, publiceerde Amnesty International Nederland het rapport 'Demonstratierecht onder druk – Regels en praktijk in Nederland moeten beter'. Demonstreren is een mensenrecht en geldt voor iedereen. Het vormt een van de fundamenteën van de democratische rechtsstaat. Amnesty constateert in het rapport echter dat demonstraties nog vaak gezien worden als een risico voor de openbare orde. Burgemeesters handelen vanuit hun verantwoordelijkheid voor de openbare orde en gebruiken dit als grond voor ingrijpen, waarbij het faciliteren en het beschermen van het demonstratierecht wordt aangetast, zo stelt Amnesty.

In het rapport komen verschillende praktijkvoorbeelden aan bod, zo ook in Utrecht waarbij het demonstratierecht op verschillende manieren is ingeperkt. Inmiddels heeft de burgemeester namens het college het Manifest Demonstratierecht van Amnesty ondertekend. De agenderende partijen gaan graag met de burgemeester in gesprek over het rapport, de aanbevelingen, hoe het college zich (extra) gaat inspannen om het manifest uit te voeren en welke hindernissen daarin bestaan en hoe de gemeente het demonstratierecht beter kan faciliteren. DENK, VVD, CDA, D66 en Stadsbelang Utrecht zouden daarnaast willen spreken over de verschillende grondrechten die schuren bij een demonstratie. Ook gaan ze graag het debat aan over de vervolging van strafbare feiten die tijdens een demonstratie worden geconstateerd.

De voorzitter leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda (zie hierboven).

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt als laatste te mogen spreken. De agenderende partijen gaan daarmee akkoord.

200 *De commissie*

Mevrouw Nolten (BIJ1) staat sinds haar aantreden pal achter het demonstratierecht. Op haar initiatief zal dat recht jaarlijks geëvalueerd worden, en hebben zowel de burgemeester als een groot aantal partijen in de raad het manifest Demonstratierecht van Amnesty International ondertekend. Hiermee is Utrecht een van de eerste grote steden in Nederland. Sinds die ondertekening is een aantal belangrijke stappen gezet, bijvoorbeeld in het toegankelijker maken van de kennisgevingprocedure. In de Raadsinformatiebijeenkomst van vorige week bleek dat de gemeente er nog niet is. De gedeelde ervaringen van de veiligheidsdriehoek en de demonstranten lagen eufemistisch gezegd niet op één lijn. Zij vond het optreden van de politie bij de demonstratie tegen transhaat een pijnlijk voorbeeld van hoe nog niet elke demonstratie gefaciliteerd wordt in veiligheid voor alle demonstranten.

Het grootschalige politieoptreden maakte demonstranten bang. Er werden politiepaarden ingezet. Richting demonstranten en omstanders werd geweld gebruikt. De communicatie met het verbindingsteam liep niet goed. Bovendien was er sprake van surveillance door de politie die demonstranten als intimiderend hebben ervaren en waarbij hun privacy in het geding gebracht werd.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of mevrouw Nolten erkent dat ook demonstranten gedrag van de politie kunnen uitlokken.

Mevrouw Nolten (BIJ1) vindt “uitlokken” ingewikkeld. Uiteraard wordt gecommuniceerd vanuit verschillende belangen. Dat neemt niet weg dat iedereen wil dat het demonstratierecht in de praktijk gebracht wordt. Zij ziet dat iets niet goed is gegaan in het tweewegverkeer, uitgaande van de kritiek die mensen hadden over de inperking van hun demonstratierecht.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt hoe BIJ1 aankijkt tegen demonstranten die op een plek willen demonstreren die niet is toegestaan. Hoe gaat BIJ1 daarmee om?

Mevrouw Nolten (BIJ1) is dan benieuwd naar de kaders waarvanuit een tegemonstratie niet wordt toegestaan. Kan dat een belemmering zijn wanneer mensen worden tegengehouden om op een bepaalde plek te demonstreren om wel of niet kennisgeving van de demonstratie te geven? Dat zijn ook haar vragen.

Mevrouw Meerding (VVD) begrijpt ergens wel dat demonstranten zich geïntimideerd voelden. Zij vraagt of mevrouw Nolten het met haar eens is dat de politie aanwezig is om demonstranten te beschermen. Zij merkt op dat de politie te paard er niet voor niets is; die is er ook voor de veiligheid van de demonstranten. Zij roept op tot meer begrip van partijen onderling.

Mevrouw Nolten (BIJ1) vindt begrip ook belangrijk. Zij benadrukt dat niet elke demonstrant in een demonstratie te maken heeft met grootschalig politieoptreden. Zij kan er begrip voor opbrengen dat deze mensen daarin geen fijne ervaring hebben. Zij overweegt dat geweld tegen demonstranten mogelijk escalerend werkt.

Zij betoogt overigens dat binnen de kaders van de wet een demonstratie mag schuren. Zij legt de volgende vragen voor aan het college:

- hoe kan het dat de ervaring van demonstranten en het verbindingsteam uit elkaar liggen?
- Wat doet de gemeente om de geluiden uit de stad op te vangen naast datgene wat de politie deelt.
- Hoe haalt de gemeente de ervaring in de praktijk naar voren bij demonstraties?

- Zij vraagt of de burgemeester met haar deelt dat grootschalige politie-inzet ondanks de de-escalerende bedoeling juist escalerend kan werken omdat demonstranten zich bang of geïntimideerd voelen.
- Wat haar betreft geldt dit ook voor de inzet van politiepaarden. Zij vraagt of de burgemeester kan toezeggen dat de inzet daarvan niet meer wordt toegepast bij demonstraties.
- Hoe wil de burgemeester zich inzetten in de Veiligheidsdriehoek om spontane demonstraties beter te faciliteren zonder grotere inzet van politie en zonder privacy van demonstranten in het geding te brengen.
- Kan de burgemeester inzicht geven in de kaders die de Driehoek hanteert bij tegendemonstraties wanneer ze binnen het gezichts- en gehoorveld mogen demonstreren.
- Kan de burgemeester zich voorstellen dat demonstranten zich niet geroepen voelen om een kennisgeving te doen wanneer dat in de praktijk betekent dat ze door de politie juist buiten het gezicht en gehoorveld geplaatst worden.
- Zij vraagt of de burgemeester voornemens is om de WOM aan te passen als het gaat om een demonstratierecht zodat deze niet meer strijdig is met de grondwet.
- Is de burgemeester voornemens om de aanbevelingen van Amnesty over te nemen?

Mevrouw Fattal (GroenLinks) dankt haar collega mevrouw Nolten in de commissie voor het op de kaart zetten van dit belangrijke agendapunt, ook in de Raadsinformatiebijeenkomst. Zij benadrukt het belang ervan.

Zij stelt zich voor dat alle politieke partijen dit aangaat. Het waarborgen van dit recht is voor alle Utrechters belangrijk, om welke casus het ook gaat.

Zij ziet dat de belangen schuren. Het is daarom zo belangrijk daarvoor goede kaders te ontwikkelen. De kaders bestaan al. Zij bedankt de burgemeester ervoor dat het op dit gebied heel vaak goed gaat in Utrecht. Dit soort geluiden krijgt zij ook van Amnesty International.

Tegelijkertijd maakt Amnesty International zich zorgen. In haar ogen ook terecht. Het gaat dan om een aantal kleine punten waarvan zij er twee zal benoemen. De ene gaat over verkeershinder. Om die te voorkomen, worden demonstraties weleens omgeleid of demonstraties ingeperkt, terwijl dit niet vanuit internationaal recht genoemd wordt als deugdelijke reden. De WOM noemt dit wel als reden. Amnesty International vindt dat daarmee anders omgegaan moet worden. Zij vraagt de burgemeester hoe dat te doen. Zij vernam op de Raadsinformatiebijeenkomst dat verkeershinder niet gebruikt wordt als primaire reden voor inperking. Zij vindt het heel goed; dat mag niet in de ogen van GroenLinks. Haar fractie zou willen dat het überhaupt niet gebruikt wordt als reden en dat anders nagedacht wordt over hoe hier naar te kijken. Zij vraagt de burgemeester dat ook te doen.

Mevrouw Meerdling (VVD) vraagt naar de mening van GroenLinks in dit licht als het gaat om het maandenlang hinderen van treinverkeer; vindt GroenLinks dat niet belangrijk genoeg om een demonstratie te verplaatsen?

Mevrouw Fattal (GroenLinks) benadrukt dat demonstraties ontzettend belangrijk zijn. Zij benadrukt het grondrecht. Zij bevestigt dat het irritatie gaat opleveren, voor inwoners voor de medewerkers van de trein, voor autogebruikers. Die irritatie is haars inziens minder belangrijk dan de fundamentele mensenrechten voor het uiten van de mening in de openbare ruimte.

Mevrouw Meerding (VVD) vindt het goed te horen dat GroenLinks één lijn trekt en ook akkoord gaat met het hinderen van treinverkeer. Zij is het niet eens met GroenLinks. Zij vindt dat demonstratierecht niet onbegrensd is. Zij verwacht niet dat zij en mevrouw Fattal dichterbij elkaar komen.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) vervolgt haar betoog; zij stelt dat een succesvolle demonstratie effect heeft op de inwoners. Het gaat om een effectief middel om de stem uit te brengen. Daarover wordt nu gesproken.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of mevrouw Fattal het met hem eens is dat de uiting van de mening het belangrijkste van een demonstratie is en het doel niet zozeer is om het verkeer te hinderen. Die uiting kan ook op verschillende plekken.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) vindt het belangrijk dat de demonstranten gehoord worden. Zij is het eens met het CDA dat het niet gaat om het opwekken van irritatie of verkeersrisico's riskeren. Zij ziet dit als middel in een groot instrumentenbox van participatie, een belangrijk middel voor burgers om te participeren. Wanneer een lokaal bestuur participatierecht monddood zou maken, doet dat bestuur iets verkeerd in haar ogen.

De heer Van Steeg (CDA) is dat met mevrouw Fattal eens. Iedereen mag altijd zijn stem laten horen; het recht op demonstratie. Hij krijgt de indruk dat mevrouw Fattal verkeershinder als doel zich gaat maken; het zou wat hem betreft om de uiting moeten gaan. Dat kan soms goed om een andere plek.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) vindt dat verkeershinder door de WOM als doel op zich wordt misplaatst. Zij benadrukt de duidelijkheid van het internationaal recht in dit opzicht. Hoewel efficiëntie belangrijk is in de samenleving, moeten voortdurend de belangen onderling worden afgewogen. Zij vindt dat verkeershinder niet op dit prioriteitenlijstje hoort.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat die op dit lijstje staat. Tegelijkertijd merkt hij op dat de burgemeester verantwoordelijk is voor de openbare orde en wordt demonstratierecht slechts marginaal getoetst door de Nederlandse rechter. Uiteindelijk heeft burgemeester behoorlijk veel vrijheden om de WOM uit te voeren naar haar inzicht; hij vraagt of mevrouw Fattal dit met hem deelt.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) antwoordt dit met de heer Van Steeg te delen; dat is een feit. Zij merkt ook op dat soms het recht niet rechtvaardig is. Zij vindt dat hoe de WOM is opgesteld niet rechtvaardig. Dat is ook de opmerking van Amnesty. Zij begrijpt dat mogelijk wel een middenweg gezocht moet worden in de uitvoering van het Manifest. Zij is heel benieuwd hoe de burgemeester dat ziet. Het is niet realistisch dit plotseling te schrappen.

Zij vervolgt haar betoog met in te gaan op de bejegening van demonstranten tijdens demonstraties. Zij benadrukt dat heel veel goed gaat. BIJ1 noemde het al; in een specifieke demonstratie zijn sommige demonstranten een beetje vervelend bejegend. Een demonstrant werd ingesloten zonder dat een bevel daartoe was afgegeven. Hij mocht ook niet naar huis omdat die zich niet zo veilig voelde vanwege het niet functioneren van zijn gehoorapparaat. Zij betreurt dergelijke incidenten.

Zij vraagt de burgemeester om in samenwerking met de politie na te gaan of hierin meer een harde lijn te trekken is. Zij vernam ook dat andere politieagenten heel fijn omgingen met demonstranten. Het is dus mogelijk dat dat per persoon kan wisselen. Zij legt de vraag voor welke richtlijnen voor bejegening van demonstranten er zijn in het politiewezen. Is daarmee voortgang te boeken?

Zij sluit zich aan bij het verzoek van BIJ1 geen politie te paard meer in te zetten bij demonstraties.

Mevrouw Meerding (VVD) benadrukt het belang van het demonstratierecht als grondrecht. Zij merkt op dat in de afgelopen jaren veel veranderd is. Het aantal demonstraties is in de laatste jaren verdubbeld en is de complexiteit en de verharding in demonstraties toegenomen. Daarom vindt zij het nuttig en noodzakelijk vandaag over dit onderwerp te spreken.

350 Steeds vaker is te zien dat verschillende rechten met elkaar schuren tijdens demonstraties, of zelfs botsen. Ze noemt enkele incidenten uit het recente verleden; de vraag is wanneer de burgemeester kan en wanneer zij moet ingrijpen. Dit is voor haar als raadslid niet altijd even duidelijk. Zij noemt de drie wettelijke gronden waarop de burgemeester mag optreden; daarvan zijn het belang van het verkeer en het voorkomen van wanordelijkheden de meest bekende. Die gronden laten ruimte voor interpretatie. Dat zorgt ervoor dat bij de ene demonstratie wel wordt opgetreden en bij de andere niet, terwijl het verschil niet altijd duidelijk is. Zij geeft hiervoor een voorbeeld terug in de tijd, de anti Coronademonstratie bij Waku Waku, destijds nog gevestigd aan het Vredenburg. Die demonstratie werd verplaatst door burgemeester naar het Jaarbeursplein met deze argumentatie: "De locatie op het Vredenburg is

360 een te drukke plek in het centrum van Utrecht. Demonstraties daar zorgen voor overlast voor verkeer en veroorzaken mogelijk gevaarlijke situaties. Ook zouden de nabijgelegen horecaondernemers hinder ondervinden; dat kan leiden tot wanordelijkheden. Daarnaast kunnen symbolen die de demonstranten gebruiken zoals in dit geval in Jodenster, sterke reacties oproepen bij anderen en bestaat de kans op een confrontatie waarbij politie-inzet noodzakelijk is." De rechter gaf de burgemeester gelijk. De demonstratie mocht op die gronden verplaatst worden naar het Jaarbeursplein. Haar fractie staat volledig achter dat oordeel; de VVD riep destijds op om deze demonstratie te verplaatsen.

Diezelfde argumentatie zou ook van toepassing kunnen zijn op andere demonstraties; dat gebeurt nu niet altijd. Zij vraagt hoe de burgemeester dit ziet; hoe ziet zij het kader dat door haarzelf is ingebracht. Zij bevestigt dat niet iedere demonstratie dezelfde is. Zij vindt de "Waku Waku-maatstaf" redelijk klinken.

370

Mevrouw Kendir (Student & Starter) vraagt of de VVD het eens is en met haar deelt dat demonstraties tijdens corona anders werden beoordeeld dan die nu.

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat dat in deze argumentatie niet genoemd is.

De heer Koning (D66) bestrijdt dat er een algemene maatstaf is te stellen. De complexe wereld maakt dat burgemeesters soms besluiten tot ingrijpen. Dat wordt ook hiermee bevestigd.

Mevrouw Meerding (VVD) bevestigt dat er geen algemene maatstaf te formuleren is; iedere demonstratie is inderdaad anders. Zij is als raadslid op zoek naar de rechtszekerheid - het kader waarbinnen demonstraties worden beoordeeld. De redenering van de burgemeester zou bij andere demonstraties gebruikt kunnen worden, waar dat nu niet gebeurt.

380

De heer Koning (D66) vond het bevreemdend dat de VVD destijds zei beter dan de burgemeester te kunnen beoordelen dat de demonstratie op die locatie door kon gaan en daar een politieke stemming in ging nemen waarbij de fractie van de VVD voorbijging aan de bevoegdheid die de burgemeester heeft om aan de WOM te toetsen. Hij vraagt hoe mevrouw Meerding dat ziet, nu terugkijkend.

Mevrouw Meerding (VVD) antwoordt dat de fractie niet denkt het beter te weten dan de burgemeester; dat wil zij hier niet betogen. Zij merkt op dat het wettelijk kader ruimte geeft voor interpretatie. Dat betekent dat daarover van mening te verschillen is. Wanneer de VVD een oproep doet aan de burgemeester om bijvoorbeeld een

390

demonstratie te verplaatsen, is dat een oproep die voortkomt uit het inzicht van haar fractie. Dat betekent niet dat VVD zegt dat de burgemeester er niets van begrijpt.

De heer Koning (D66) ziet de VVD zoeken naar mogelijkheden om generieke regels te maken, terwijl dat in zijn beleving haaks staat op haar betoog aan het begin.

Mevrouw Meering (VVD) heeft in het begin gezegd dat heel veel is veranderd sinds de opname in de grondwet. Het aantal demonstraties is verdubbeld, de complexiteit is toegenomen. Zij vindt een duidelijk kader dan belangrijk om de rechtszekerheid te creëren zo dat de gemeente, het gemeentebestuur, de inwoners weten binnen welke kaders en hoe een demonstratie mag plaatsvinden.

Mevrouw Nolten (BIJ1) hoort mevrouw Meering zeggen dat het juist ingewikkeld is om de kaders naast elkaar te interpreteren juist omdat er zoveel meer demonstraties plaatsvinden. Zij vraagt of mevrouw Meering de schoonheid inziet van het ambigue en dat er grijsgebieden zijn die steeds weer opnieuw beoordeeld moeten worden, juist omdat elke demonstratie anders is.

Mevrouw Meering (VVD) heeft in de ideale wereld wel een duidelijk kader. In die zin ziet zij niet dezelfde schoonheid als mevrouw Nolten bedoelt. Zij begrijpt dat in het algemeen niet te spreken is over een regel die altijd geldt. Iedere demonstratie zal per demonstratie beoordeeld moeten worden. Zij zoekt zoveel mogelijk zekerheid over het kader. Zij pleit voor de redenering van de burgemeester in dit specifieke geval. Zij vindt dat dit als uitgangspunt te nemen is. Dan is er altijd nog per demonstratie te beoordelen of er sprake is van een vergelijkbare situatie; dan is er meer inkleuring over het kader.

Mevrouw Nolten (BIJ1) is benieuwd naar waar voor mevrouw Meering de grens ligt; van handigheid en inkleuring van een kader ten opzichte van het grondrecht. Waar wegen efficiëntie, en consistentie zwaarder?

Mevrouw Meering (VVD) antwoordt dat het blijkt uit de rest van haar betoog. Zij vindt dat er veel ruimte moet zijn voor het laten plaatsvinden van een eerste demonstratie over een onderwerp. De doorverwijzing naar een andere locatie betrof ook de tweede demonstratie.

Mevrouw Nolten (BIJ1) volgt de redenering van mevrouw Meering. Dat zou wat haar betreft alleen gelden wanneer demonstraties die herhaaldelijk plaatsvinden, bestaan uit een homogene groep die nooit verandert. Misschien bestaat de organisatie van de demonstratie wel uit dezelfde mensen, maar de demonstranten hoeven niet dezelfde te zijn. Dan vindt zij dat er sprake is van een voorbarige beoordeling van "een tweede demonstratie".

Mevrouw Meering (VVD) begrijpt deze redenering van mevrouw Nolten. Zij waakt voor de openbare orde. Zij pleit voor de ruimte om een tweede demonstratie te verplaatsen wanneer het onderwerp dezelfde is.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat op de gemeentelijke website 11 hele harde voorwaarden staan voor een demonstratie. Een van die 11 is "de manifestatie moet zo min mogelijk het verkeer hinderen." Hij legt de vraag voor of die formulering juist is. Hij vraagt de reactie van de VVD.

Mevrouw Meering (VVD) vindt dat klinken als een goede formulering; zij weet niet hoe dat steeds in de praktijk wordt uitgelegd. Zij heeft de idee dat de praktijk nu anders is dan zoals hier geformuleerd.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of de VVD met hem deelt dat de formulering anders moet zijn; hij pleit ervoor de burgemeester te helpen met een andere formulering: "proportioneel mag zij het verkeer hinderen, en het mag zeker niet tot verkeers- onveiligheid leiden". Hij vraagt of dit niet een betere en uitnodigender formulering is.

Mevrouw Meerding (VVD) vindt dit een formuleringskwestie. Zij vindt het laatste deel van de formulering zoals voorgesteld door de heer Dijkstra goed klinken. Zij merkt op dat proportioneel in de praktijk ook verschillend uitgelegd kan worden. Zij vindt de huidige formulering duidelijk.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of mevrouw Meerding met hem beseft dat het onvermijdelijk is dat demonstraties hinder veroorzaken. Het helpt niet demonstraties ruimte te geven wanneer geformuleerd wordt “zo min mogelijk”. Hij pleit ervoor te accepteren dat er proportionele hinder gaat zijn.

450 **Mevrouw Meerding** (VVD) is dat niet volledig eens met heer Dijkstra. Het ligt wat haar betreft genuanceerder dan steeds wanneer het gaat om een grote groep mensen. Zij merkt op dat op het Jaarbeursplein een mooie locatie is waar gedemonstreerd kan worden. Veel demonstraties konden daar goed plaatsvinden; daar hoeven demonstraties niet gepaard te gaan met hinder.

De heer Van Steeg (CDA) kan mevrouw Meerding goed volgen, in die zin dat zij meer vat wil krijgen op welke manier die WOM wordt uitgevoerd in Utrecht. Hij pleit ervoor dat de raad daarbij nadrukkelijk wordt betrokken. Soms is te zien dat de raad een brief krijgt over het verloop van een demonstratie en de reden van handelen van de burgemeester. Hij legt de vraag voor of dat op basis zou moeten van criteria van de WOM.

460 **Mevrouw Meerding** (VVD) is dat volledig eens met heer Van Steeg; dat is haar oproep aan het einde van haar bijdrage.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt hoe de VVD de locatie op het Jaarbeursplein ziet; moeten demonstranten altijd daarheen; hoe worden demonstranten dan gehoord?

Mevrouw Meerding (VVD) vindt dat demonstranten daar prima gehoord worden. Dat is een openbare locatie. Daar is altijd veel media aandacht voor demonstraties daar.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt of in de basis van de VVD alle demonstranten naar het Jaarbeursplein moeten.

470 **Mevrouw Meerding** (VVD) antwoordt ontkennend; er zijn meerdere demonstratielocaties in Utrecht. Wanneer een locatie een link heeft met de inhoud van de demonstratie, zou die wat de VVD betreft daar mogen binnen de door haar genoemde kaders.

Zij vervolgt haar betoog met aan te geven dat wat haar betreft eenmalig een ludieke schurende demonstratie gehouden mag worden. Wanneer een demonstratie terugkerend wordt, doet dat iets met de mate van hinder. Dan weegt de overlast in haar ogen niet meer op tegen het recht om te demonstreren.

480 Zij voelt zich de laatste tijd ongemakkelijk bij uitingen die bij demonstraties worden gedaan en die door andere groepen als pijnlijk kunnen worden ervaren. Zij vindt het lastig dat het OM die uitingen soms als niet strafbaar beoordeelt. Zij kan daar weinig aan doen in haar rol van raadslid. Zij noemt dit ongemak wel in dit debat en vraagt de burgemeester dit goed te blijven volgen en met het OM te blijven schakelen tijdens demonstraties.

De heer Van Steeg (CDA) gelooft het eens te kunnen zijn met mevrouw Meerding. Hij noemt een voorbeeld van een in zijn ogen ongepaste uiting en vraagt de reactie van mevrouw Meerding. **Mevrouw Meerding** (VVD) is het daarmee volledig eens.

De heer Simsek (DENK) vraagt of de heer Van Steeg doelt op een vlag die lijkt op een vlag die symbool staat voor het islamitische geloof.

De heer Van Steeg (CDA) bedoelde de Taliban vlag. Hij wil ook niet dat er koranverbrandingen plaatsvinden. Hij vindt dergelijke uitingen vreselijk en verwerpelijk.

De voorzitter vraagt deze voorbeelden als voorbeelden te laten en niet inhoudelijk te gaan debatteren over keuzes die worden gemaakt in demonstraties.

Mevrouw Assen (PvdA) voelt heel vaak ongemak bij bepaalde gebeurtenissen in demonstraties. Dan is het bestuur van de stad toch heel scherp op wat juridisch mag en wat niet. Zij vraagt of mevrouw Meerding ongewenste uitingen als reden wil zien om een demonstratie te verbieden.

Mevrouw Meerding (VVD) antwoordt ontkennend en benadrukt dat niet te hebben gezegd. Zij herhaalt zich ongemakkelijk te voelen bij sommige uitingen in demonstraties; zij kan daar als raadslid niets aan doen. Het is aan het OM om de strafbaarheid te beoordelen.

De heer Simsek (DENK) vraagt concrete inbreng van mevrouw Meerding wanneer zij verwijst naar demonstraties.

Mevrouw Meerding (VVD) antwoordt dat zij bewust kiest voor haar formulering. Haar ongemak is breder dan elk voorbeeld dat te noemen is; het gaat niet om een demonstratie of een uiting in het bijzonder.

Zij vervolgt haar betoog met in te gaan op de directe aanleiding voor het debat dat vandaag gevoerd wordt; het rapport van Amnesty International. In dat rapport neemt Amnesty het demonstratierecht onder de loep en doet de organisatie aanbevelingen hoe het demonstratierecht beter te waarborgen, onder andere door de burgemeester. Het uitgangspunt van Amnesty bij deze aanbevelingen is om zoveel mogelijk ruimte te bieden aan het demonstratierecht. De VVD kan zich niet vinden in alle aanbevelingen. Haar fractie vindt het belangrijk wel een kader te hebben als het gaat om de beslissing om in te grijpen.

Mevrouw Nolten (BIJ1) vraagt of dat de reden is waarom de VVD het manifest niet heeft ondertekend. **Mevrouw Meerding** (VVD) antwoordt ontkennend. Haar fractie had dit gemist in de agenda.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) vraagt naar de juridische betekenis van het kader dat de VVD wil. Zij legt de vraag voor of de WOM het kader niet is voor de VVD.

Mevrouw Meerding (VVD) antwoordt dat de WOM zeker een kader is; haar fractie staat ook achter dat kader. Tegelijkertijd wordt juist in het rapport van Amnesty gezegd dat ze het niet eens is met hoe de WOM nu vormgegeven is. Ook dat is een van de aanbevelingen waarmee haar fractie het niet eens is.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) vraagt naar wat de VVD precies voorstelt; dat Utrecht zijn eigen kader gaat ontwikkelen voor het beschermen van grondrechten?

Mevrouw Meerding (VVD) antwoordt ontkennend; zij stelt voor dat de gemeente zich houdt aan de WOM en dat zij de argumentatie van de burgemeester als uitgangspunt neemt.

Zij vervolgt haar betoog met op te merken dat in het rapport van Amnesty International in de ogen van de VVD onvoldoende rekening gehouden wordt met andere rechten en belangen die kunnen schuren met het demonstratierecht. Zij herhaalt dat haar fractie niet alle aanbevelingen steunt.

Zij vindt het wel goed dat de burgemeester in gesprek is met Amnesty om na te gaan hoe de procedures zijn te verbeteren.

Zij rondt haar betoog af met enkele politieke items. Zij vraagt de toezegging van de burgemeester dat de informatievoorziening naar de raad over demonstraties nog beter wordt. Zij merkt op dat wanneer demonstraties worden gehouden er veel onrust ontstaat en verschillende berichten in de media verschijnen. Dan heeft de raad behoefte aan een brief van de burgemeester om te vernemen hoe het is gegaan in haar beleving. Zij vraagt de burgemeester die informatie te geven.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) vindt dit laatste heel belangrijk. Zij begrijpt niet zo goed waar nog ruimte is voor verbetering. In haar beleving krijgt de raad steeds een brief van de burgemeester na een spannende demonstratie.

Mevrouw Meerding (VVD) vindt dat deels kloppen. In haar beleving gaat het niet om een standaardprocedure bij een demonstratie die in de media is gekomen. In die zin houdt zij een verbetering voor mogelijk. Bovendien wil zij als raadslid zo snel mogelijk op de hoogte gehouden worden; ook daar ziet zij ruimte voor verbetering.

De heer Koning (D66) merkt op dat de VVD startte met op te merken dat er zoveel demonstraties zijn; hij vertaalt dat naar het vele ongenoegen en de vele zorgen waarmee mensen rondlopen waarom zij de straat op zijn gegaan in de afgelopen jaren. Dan hoort hij de VVD zeggen “binnen de kaders van de WOM zouden we een kader moeten hebben waarmee het minder gemakkelijk wordt om een demonstratie te organiseren.” Hij stelt dat hij het er niet mee eens is dat dit mogelijk is. Maar los daarvan legt hij de vraag voor het hoe dit te verenigen is voor de VVD.

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op niet te hebben gezegd een kader binnen de kaders van de WOM. Zij heeft gezegd dat de burgemeester daarover al een keer een uitspraak heeft gedaan; in dit geval om een specifieke demonstratie. Zij ziet die uitspraak van de burgemeester als een goed kader. De VVD verwijst louter naar die uitspraak van de burgemeester.

De heer Koning (D66) hoopt dat de burgemeester het van harte oneens is met wat de VVD hier betoogt.

De heer Maas (VOLT) vindt het demonstratierecht een groot goed. Zijn fractie is heel blij met het kritische rapport van Amnesty over dit recht.

Hij wil niet treden in de gedetailleerde discussies zojuist. Hij vraagt de burgemeester hoe zij staat tegenover de aanbevelingen in dat rapport; hoe ver is zij met het implementeren daarvan en wat zijn daarvan de gevolgen voor de Utrechtse gemeentelijke organisatie, de menskracht, het budget en de afspraken met de politie.

De heer Simsek (DENK) heeft vernomen dat bij een demonstratie op het station Utrecht Centraal veel hinder ervaren werd van NS personeel. Onder meer werd gezegd dat een onevenredig groot aantal beveiligers van de NS aanwezig was die de demonstranten regelmatig intimiderend bejegenden; en dat terwijl er al voldoende agenten aanwezig waren om de demonstratie ordentelijk te laten verlopen. Hij vraagt de burgemeester of zij met de NS communiceert over de beveiligers van de NS bij een specifiek bij naam genoemde demonstratie. Hij vraagt of de burgemeester kan aangeven hoe de afstemming tussen de politie en de NS verloopt. Hij krijgt hierop graag haar reactie.

De demonstranten gaven aan dat de NS bij demonstraties de poortjes sloot en mensen die wilden aansluiten daartoe verhinderde. Hij vraagt naar de duiding daarvan door de burgemeester. Heeft zij die signalen ook ontvangen? Is zij bereid hierover met de NS in gesprek te gaan? Hij krijgt hierop graag haar reactie.

Zojuist is al genoemd dat demonstratierecht geen absoluut recht is en dat er grenzen zijn. Wat hem betreft blijkt uit de verkiezingen hoe gevaarlijk de normalisering en bagatellisering van extreem rechts is. Diverse moskeeën in Nederland hebben de beveiliging al aangescherpt. Hij heeft de eerste signalen vernomen van moslims die op straat racistisch en islamofob worden bejegend.

Vorige week donderdag werd door een aantal politieke partijen een demonstratie georganiseerd bij het stadhuis met de boodschap “we houden iedereen vast en laten

niemand vallen. Ook de gemeente Utrecht kwam op sociale media met een statement dat Utrecht een stad blijft waar geen plek is voor haat en uitsluiting.

Tegelijkertijd is bekend dat Utrecht meermalen het podium is geweest van extreem rechtse Islamafobe haatacties waarbij korans zijn verscheurd. Die acties dienen geen ander doel dan het creëren van haat en verdeeldheid. Uit eerdere beantwoording door de burgemeester is gebleken dat momenteel nog geen of onvoldoende wettelijke middelen zijn om dergelijke haatacties te stoppen. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft geoordeeld dat: “Ongepaste aanvallen op voorwerpen van religieuze verering niet worden beschermd door de vrijheid van meningsuiting... ...Die aanvallen...” moeten worden voorkomen of bestreden ter bescherming van de religieuze vrede”. Daarnaast heeft de VN Veiligheidsraad een resolutie aangenomen waarin landen opgeroepen worden om onder meer koranverscheuringen en verscheuringen van heilige boeken te verbieden. Zijn oproep is dan ook aan de burgemeester om bij het Rijk te lobbyen voor adequate wetgeving om in het vervolg wel te kunnen ingrijpen bij koranverscheuringen en dergelijke haat acties te voorkomen. Hij krijgt hierop graag een toezegging.

Mevrouw Assen (PvdA) vraagt hoe DENK het antwoord beluisterde op de vraag daarover van de heer Simşek tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst; het antwoord was dat die niet verboden zouden moeten worden omdat de overheid zich dan op een glijdende schaal gaat begeven.

De heer Simşek (DENK) antwoordt dat hij die met verbazing beluisterde. Al deelt hij niet de lezing die mevrouw Assen hier geeft. Hij hoorde Amnesty International zeggen dat de wetgeving die er nu is, niet voldoende is voor een burgemeester om in te grijpen. Dat is ook de lezing van de burgemeester. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens zegt hierover iets heel anders. Die zegt dat het verscheuren van heilige boeken niet onder de vrijheid van meningsuiting valt.

Mevrouw Assen (PvdA) constateert Amnesty International anders te hebben gehoord.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat de heer Simşek de nadruk legt op het verscheuren van korans. De meeste partijen in de raad hebben zich daarover duidelijk uitgesproken. Hij vraagt of de gemeente dan ook andere uitingen zouden moeten verbieden wanneer de heer Simşek dit van mening is; welke uitingen zouden dat moeten zijn?

De heer Simşek (DENK) vindt dat in het algemeen discriminerende uitingen verboden zouden moeten worden.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of het wellicht eenzijdig is wanneer uitingen niet verboden worden die gedaan worden die flagrant de waarde schenden die deze stad en die de politiek steunen.

De heer Simşek (DENK) vindt dat niet eenzijdig. Discriminatie is al verboden. Wanneer hij spreekt over discriminerende oproepen tot haat, is er al een wet die dat verbiedt. Wellicht kan de heer Van Steeg concreter kan zijn waarop hij doelt?

De heer Van Steeg (CDA) wil het debat niet overdoen. Ook de koranverbranding zou gezien kunnen worden als discriminerend. Blijkbaar is dat volgens het OM niet strafbaar. Het stadsbestuur zou zich op een glijdende schaal begeven wanneer het zou zeggen dat het wel strafbaar is of dat de gemeente wel zou moeten ingrijpen. Zou de gemeente dat dan ook op andere vergelijkbare uitingen moeten doen?

De heer Simşek (DENK) sluit zich vooral aan bij de uitspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens; hij sluit zich vooral aan bij landen die nu al bezig zijn

met wetgeving. Hij stelt voor dat Utrecht daarvoor ook gaat pleiten; dat de wetgeving wordt verbeterd op dat vlak.

Hij vervolgt zijn inbreng met de oproep aan de partijen de daad bij het woord te voegen en te laten zien dat zij staan voor een stad waar geen plek is voor moslimhaat en Islamafobie en het voorstel van DENK te steunen voor een lobby.

640

De heer Koning (D66) haalt een uitspraak aan van Voltaire (*red: 1694 – 1778*) “Ik mag uw mening walgelijk vinden, uw recht om uw mening te uiten zal ik verdedigen tot de laatste snik”. Hij stelt dat het zo ook is met het Demonstratierecht; een onvervreemdbaar grondrecht. Soms schuurt dat. Dat dit kan, is heel belangrijk in onze samenleving. Het is niet helemaal zeker of Voltaire dit heeft gezegd. Veel wetgeving vindt wel de oorsprong uit die tijd. Het gelijkheidsdenken kwam destijds op. Het zou na die tijd nog lang duren tot iedereen voor de wet tot gelijke werd gesteld.

650

De kern van de wetgeving van destijds is sterk gestoeld op die van liberale filosofen; ook de wetgeving in Nederland. Daaruit komen uitgangspunten voort als *vrijheid van meningsuiting is een groot goed*, vrijheid om te verenigen is een groot goed, er zijn onvervreemdbare individuele rechten en verboden die mensen moeten beschermen, zoals het verbod op discriminatie en haat zaaien.

Mevrouw Meerding (VVD) vraagt hoe de heer Koning denkt over de uitspraak dat ieders vrijheid eindigt bij de vrijheid van de medemens.

De heer Koning (D66) antwoordt dat dit juist is. Hij vindt die uitspraak mooi. Ook die uitspraak valt binnen de liberale traditie. Die laat ook zien dat andere grondrechten ook van groot belang zijn en waarom het soms ook schuurt.

660

Mevrouw Meerding (VVD) licht toe dat dit precies de reden is waarom haar fractie haar standpunt heeft: dat demonstreren niet onbegrensd kan. Zij vraagt hoe D66 dat ziet; dat die vrijheid ergens eindigt als het gaat om het demonstratierecht.

De heer Koning (D66) licht toe vandaag te willen bepleiten in dit kader waarom de Wet Openbare Manifestaties zoals die gekend wordt belangrijk is en waarom het een goede uitvoering is van het grondrecht.

670

Hij is er blij mee dat de raad en de burgemeester het Amnesty Manifest hebben ondertekend; dat laat zien hoe de stad staat voor deze rechten. Daarnaast ziet hij hoe de burgemeester haar nek uitsteekt om manifestaties mogelijk te maken, bijvoorbeeld door ook ruimte te bieden voor tegenmanifestaties. Dat moet wettelijk. Hij ziet dat daaraan hard wordt gewerkt in Utrecht. Het aantal manifestaties is omhoog gegaan. Hij denkt dat dit aantal zal blijven stijgen in de komende jaren. Dat betekent dat de capaciteit er moet zijn bij ambtenaren en bij de politie.

680

Hij legt de vraag voor of mensen voldoende op de hoogte zijn van de rechten die ze hebben rondom demonstraties. Het valt zijn fractie op dat mensen vaak denken dat ze een vergunning nodig hebben om te kunnen demonstreren. Dat is niet het geval. Hij vraagt naar de idee van de burgemeester om de kennis over het demonstratierecht onder de burgers te verbeteren. De heer Koning heeft contact opgenomen met Amnesty. Ook die organisatie heeft daarover nog enkele ideeën. Die klonken hem goed in de oren. Inmiddels werkt de rijksoverheid aan een landelijke kennisbank. Hij vindt dat een hele goede ontwikkeling. Binnenlandse Zaken is daarover in contact met de universiteit Groningen. Enkele experts werken daaraan hard. Zijn fractie denkt dat er voor Utrecht een kans is om de gemeentelijke website te verbeteren en er een informatieloket van te maken zo dat burgers die gebruik willen maken van het demonstratierecht zich nog beter kunnen informeren.

De website van de gemeente is nu nog ingericht met een veiligheidsbril daarop. Er hangt een sfeer omheen als is demonstreren een probleem waarom mensen contact moeten opnemen met de dienst Openbare Orde en Veiligheid. En er staat een onjuistheid in: een demonstratie kan pas beperkt worden wanneer er sprake is van wanordelijkheden. Dat is een tree hoger dan een openbare ordeverstoring. Zijn voorstel is om het online informatieloket te verbeteren met uitgangspunten als dat demonstreren een recht is en geen gunst, de vreedzaamheid van de demonstratie leidend is. Hij bepleit iedere demonstratie met een open vizier tegemoet te treden en met het uitgangspunt dat het ook betekent dat de wensen van de demonstranten in principe leidend zijn en dat idealiter een dialoog tussen gemeente en demonstranten ontstaat. Utrecht heeft hierin een regionale voorbeeldfunctie.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vindt het heel goed dat D66 het punt van de website aanroert. Dat staat ook in de aanbevelingen van Amnesty. Hij vraagt of D66 hiermee ook zegt dat zoals de website nu is ingericht, de tekst eerder afschrikt.

De heer Koning (D66) vindt het enigszins bot om dat zo te stellen; hij ziet dat ook veel verbeterd is ten opzichte van eerder. Hij doet een voorstel het verder te verbeteren.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt of de heer Koning het met hem eens is dat niet gesproken moet worden over *11 voorwaarden*, maar dat de gemeente *informatie* geeft. Dat is het doel van de website wat hem betreft.

De heer Koning (D66) is het eens met die lijn. Het gaat om een recht. Daaraan worden geen voorwaarden gesteld.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of die bewering over het afschrikken van de website wel gedaan kan worden gezien de stijging van het aantal demonstraties dat in Utrecht plaatsvindt. Hij heeft niet de indruk dat Utrecht een plaats is waar mensen het gevoel hebben dat ze niet mogen demonstreren.

De heer Koning (D66) is het daarmee eens. Veel mensen kennen hun rechten, maar veel mensen weten ook niet precies hoe het werkt gedurende de demonstratie en het organiseren daarvan. Hij denkt dat wanneer de gemeente inwoners daarover beter informeert, demonstratierecht voor iedereen toegankelijk wordt en niet alleen voor mensen die ervaring op hebben gedaan met demonstreren.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de heer Koning met hem deelt dat op die website ook mag staan dat een demonstrant zijn verantwoordelijkheid moet nemen voor hoe de demonstratie verloopt; dat het niet alleen gaat om de rechten maar dat demonstranten zich ook houden aan bestaande regels.

De heer Koning (D66) ziet dat mensen binnen de kaders van de wet moeten werken, en dat zij ook in de demonstratie geen strafbare feiten plegen. Dat is de geldende wet. Hij spreekt in dit verband over het helpen van mensen hun rechten en plichten te kennen.

De voorzitter schorst de vergadering voor enkele minuten en heropent die.

De heer Van Steeg (CDA) staat stil bij demonstreren als grondrecht. Mensen hebben het recht om hun afwijkende geluid te laten horen. Hij vindt dat een groot goed in een rechtsstaat, in een democratie. Wat hem betreft moet de politiek dat verdedigen, zeker omdat het om de grondwet gaat, ook al is de politiek het niet altijd eens met de uitingen.

Hij is het eens met de VVD-fractie die zegt meer grip te willen hebben op de uitvoering van de WOM en dat de raad daarover nadrukkelijker geïnformeerd moet worden.

De momenten waarop dat gebeurt, is niet altijd duidelijk. De vraag is hoe met demonstraties om te gaan en hoe daarover de raad te informeren.

Mevrouw Assen (PvdA) heeft een totaal andere lezing van de gebeurtenissen vorige week. Zij wil dit nu gezegd hebben.

De voorzitter vraagt de commissie zich te beperken tot de kern van dit onderwerp niet zich niet te nadrukkelijk te richten op specifieke situaties.

De heer Van Steeg (CDA) benadrukt zijn belangrijkste punten. Dat hij vindt dat het belangrijk is hoe de stad omgaat met demonstraties en hoe de raad daarover te informeren.

Hij dankt BIJ1 voor de agendering van dit onderwerp voor de Raadsinformatiebijeenkomst. Hij vindt dat vaker gesproken moet worden over dit belangrijke onderwerp. Hij vindt dat het stadsbestuur niet hard kan maken dat het demonstratierecht onder druk staat, zeker niet in een stad waar heel veel ruimte is om te demonstreren en waar het aantal demonstraties toeneemt. Hij ziet dat eerder minder wordt ingegrepen bij demonstraties dan meer.

Mevrouw Nolten (BIJ1) vindt dit een verrassende lezing van het rapport van Amnesty International. In dat rapport worden ook concrete voorbeelden uit Utrecht genoemd hoe het demonstratierecht in deze stad is ingeperkt. Vervolgens geeft Amnesty aanbevelingen hoe het te verbeteren. Zij vindt het bijzonder hoe de heer Van Steeg tot deze conclusie komt.

De heer Van Steeg (CDA) kijkt naar de praktijk. Hij ziet het aantal demonstraties enorm toenemen. Hij hoort het debat in de raad. Hij merkt dat het recht op demonstraties eerder absoluut wordt gemaakt dan dat dat recht in balans gebracht wordt met andere rechten en plichten van inwoners van Nederland en Utrecht.

Mevrouw Nolten (BIJ1) vindt dat het stijgende aantal demonstraties niet een signaal is van dat het demonstratierecht niet onder druk staat. Mogelijk komt de mogelijkheid om te faciliteren in de knel. Zij bevraagt de heer Van Steeg op de causaliteit die hij hierin ziet; zij vraagt uitleg.

De heer Van Steeg (CDA) ziet het aantal demonstraties toenemen, ziet de ruimte om te demonstreren toenemen, ziet niet dat mensen minder geneigd zijn om te demonstreren. Hij bevestigt dat Amnesty een aantal opmerkingen maakt over het verband tussen de EVRM en de WOM. Dat betekent niet voor hem dat het demonstratierecht onder druk staat.

Mevrouw Nolten (BIJ1) vindt het dan toch bijzonder dat de heer Van Steeg het manifest Demonstratierecht heeft ondertekend, met juist ook de oproep dat een aantal dingen verbeterd moet worden en dan vervolgens uitkomt op deze lezing. Zij vraagt hoe de heer Van Steeg dit uitlegt.

De heer Van Steeg (CDA) bevestigt dat Amnesty een aantal goede dingen zegt. Hij bevestigt dat in het Manifest een aantal goede zaken staat over de vrijheid van demonstratie. Daarbij hoort wat hem betreft ook dat de demonstrant zijn plichten heeft. Dat betekent nog niet dat het demonstratierecht onder druk staat. De regels zijn ook nodig om een demonstratie goed te laten verlopen.

Hij vervolgt zijn betoog met te stellen dat het een verkeerde beweging is wanneer het demonstratierecht absoluut gemaakt wordt. Hij was voorstander van een verlenging van de meldingsplicht naar 48 uur; wanneer dat nodig is, helpt dat uiteindelijk de demonstranten ook.

De heer Koning (D66) bestrijdt dat er een meldingsplicht is.

De heer Van Steeg (CDA) bevestigt dat heer Koning formeel gelijk heeft; die melding is er niet voor niets. De melding wordt niet voor niets op de website gezet. De melding stelt de gemeente in de gelegenheid de demonstratie beter te faciliteren.

De heer Koning (D66) begrijpt die redenering. In de Raadsinformatiebijeenkomst vernam hij van demonstranten waarom dat soms niet gebeurt. Hij vraagt of de heer Van Steeg het ermee eens is dat het politiek bestuur moet stoppen met de indruk wekken als is er sprake van mijn meldingsplicht.

De heer Van Steeg (CDA) wil hier vooral niet de indruk wekken als is een demonstratie louter een recht maar dat het ook voor de demonstranten de nodige verantwoordelijkheid met zich meebrengt. Dat demonstraties beter te laten verlopen, heeft vooral te maken met hoe in de inwoners in de stad met elkaar omgaan en niets met het inperken van rechten.

Sommige uitingen zijn formeel niet strafbaar, maar wat hem betreft, mogen politici wel iets vinden van die uitingen. Hij vindt de Talibanvlag en het verscheuren van een koran niet gepast in een stad als Utrecht. Hij hoopt dat de politiek zich hiertegen zal blijven uitspreken.

Hij roept de burgemeester op in lijn met de oproep van de VVD de uitgangspunten van de WOM bij komende demonstraties duidelijk uit te leggen: wat wordt wel en wat wordt niet gedaan. Hij vindt het niet vreemd om een keuze te maken voor een locatie in verband met de passendheid ervan. Hij bevestigt dat de burgemeester veel ruimte heeft om de regels op haar manier te interpreteren. Hij roept de burgemeester op dat ook duidelijker te communiceren naar de raad en betere afspraken te maken met de raad hoe dit in de toekomst te doen.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op niet de eerste te zijn die het recht om te demonstreren een groot goed vindt. Hij onderstreept dit desalniettemin. Het gaat om een essentiële vrijheid in onze rechtsstaat. Het kan soms zo hard schuren dat het pijn doet; dat vraagt iets van de samenleving; namelijk om tolerant te zijn tegenover andere meningen, tegenover andere denkbelden en andere belevingswerelden, ook als ze zo ver van deze samenleving afstaan dat ze die samenleving bijna of helemaal niet meer begrijpen. Hij zal eerst ingaan op de rol van de Driehoek en daarna op de rol van de raad en die van de commissieleden.

De Driehoek geeft steeds aan het grondrecht van groot belang te vinden en wil demonstraties altijd faciliteren binnen de kaders van de wet. Zijn fractie ziet die inzet. In de brieven die naar de raad gestuurd worden kan hij de afwegingen en de conclusies vaak goed volgen. Het is aan de raad- en de commissieleden om de afwegingen en conclusies te controleren. De inhoudelijke betrokkenheid kan botsen met de controlerende functie. Die inhoudelijke betrokkenheid mag niet in de weg staan van de controlerende taak.

Met regelmaat wordt de Utrechtse politiek geconfronteerd met demonstraties voor en demonstraties tegen, die soms de kern raken van de reden waarom de raadsleden dit werk doen en die de achterbannen van politici in het hart raken. Hij denkt dan aan demonstraties over Israël en Palestina, demonstraties bij een abortuskliniek, en demonstraties waarbij boeken verscheurd worden die voor raadsleden heilig kunnen zijn. Dat demonstraties kunnen en mogen schuren is niet ineens meer een papieren werkelijkheid, maar een hard en moeilijk feit.

Dit maakt het lastig om het verloop van een demonstratie en het handelen van de Driehoek te toetsen aan de vraag of er voldoende ruimte is verleend, of de orde disproporzioneel verstoord is en of er ingegrepen is op strafbare feiten. In de afgelopen

Raadsinformatiebijeenkomst benadrukte Amnesty International opnieuw dat het politiek bestuur ver moet blijven van een inhoudelijk oordeel van een demonstratie.

830 Hij wil die woorden graag nu onderstrepen. Hij roept zijn collegae op om bij zichzelf en bij elkaar scherp te blijven dat het recht om te demonstreren voor iedereen geldt. Hij roept ertoe op om er scherp op te zijn weg te blijven van inhoudelijke oordelen van demonstraties. Het demonstratierecht komt alleen tot zijn recht als iedereen, maar dan ook iedereen, de ruimte gegund wordt zijn mening te uiten, hoe ver die ook van de persoonlijke mening van een bestuurslid afstaat.

Mevrouw Mearding (VVD) vraagt hoe de mogelijkheid *dat iedereen zijn mening uiten kan* in verhouding staat tot duidelijke kaders. Zij vraagt of de heer Van Bergen vindt dat die kaders ook kunnen bijdragen aan wat wel en niet mag.

840 **De heer Van Bergen** (ChristenUnie) antwoordt dat de duidelijke kaders de WOM is, (Wet Openbare Manifestaties). In dat kader mogen uitingen totdat het Openbaar Ministerie zegt dat het niet mag.

Mevrouw Mearding (VVD) vraagt of de heer Van Bergen daarbij de verantwoordelijkheid van de burgemeester meeweegt. Dat die ook op gronden kan zeggen dat een demonstratie verplaatst moet worden.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) bevestigt dat de burgemeester die inschatting mag maken. Achteraf kan de raad toetsen of die inschatting goed was. Hiermee rondt hij zijn betoog af.

850 **De voorzitter** constateert dat Stadsbelang Utrecht niet aanwezig is. Hij geeft het woord aan mevrouw De Vries.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) vindt het fijn dat de gemeente goed samenwerkt met Amnesty International en zij geeft een voorbeeld van een demonstratie waarbij vreedzaam en ordelijk gebruik gemaakt is van het demonstratierecht met een hele grote groep mensen (50.000).

In de samenwerking met Amnesty International kan Utrecht de inzichten van die organisatie gebruiken in zijn beleid en daarmee het demonstratierecht beter borgen.

860 Zij is het ermee eens dat de gemeentelijke website te verbeteren is. Ook zij is van mening dat de pagina niet erg uitnodigend is zoals haar fractie zou willen zien. Zij vindt het mooi te zien dat met Amnesty International daar naar gekeken wordt. Zij sluit zich aan bij de vragen die hierover eerder gesteld zijn.

Zij merkt op dat de beschermende functie van de politie niet altijd even soepel verloopt. Dat bleek ook uit de inbreng in de Raadsinformatiebijeenkomst. De ervaringen die kunnen nog wel eens schuren. Zij verneemt graag van de burgemeester wat zij ervan denkt wanneer de organisatie van een demonstratie geen contact opneemt met de gemeente of met de politie. Zij vraagt of de burgemeester het eens is met haar fractie dat dat contact geen voorwaarde mag zijn voor het kunnen gebruik maken van het demonstratierecht.

870 Zij vindt het fijn dat er een Verbindingsteam is dat werkt aan het contact tussen organisaties van demonstranten met de gemeente en of met de politie. Het belang van het delen van informatie ziet ook haar partij. Het baart haar wel zorgen dat de demonstranten inbrengen dat dit team soms slecht contact krijgt met andere eenheden bij de politie. Zij sluit zich aan bij de vraag van BIJ1 daarover.

Mevrouw Mearding (VVD) is benieuwd hoe de Partij voor de Dieren aankijkt tegen de veiligheid van demonstranten wanneer de partij demonstranten de ruimte geeft

voorafgaande aan een demonstratie géén contact op te nemen. De bescherming bij een tegendemonstratie is haars inziens niet te waarborgen zonder dat contact met de politie.

880 **Mevrouw De Vries** (Partij voor de Dieren) is het ermee eens dat het een groot goed is dat demonstranten veilig kunnen demonstreren. Soms is te zien dat demonstranten zich niet veilig voelen omdat ze eerdere niet uitnodigende ervaringen hadden. Zij ziet ook het Verbindingsteam dat daaraan werkt maar ook dat daarin nog stappen te zetten zijn. Ze wil niet aansteveneren op een situatie waarbij de gemeente zegt dat de organisatie van een demonstratie contact moet hebben met de gemeente en met de politie voorafgaande aan een demonstratie als voorwaarde om de demonstratie te faciliteren.

890 Zij vraagt naar de duiding van de burgemeester als het gaat om het contact van het Verbindingsteam met de rest van eenheden. Zij vraagt of de burgemeester het eens is met haar fractie dat dit niet altijd ten goede komt aan het vertrouwen van demonstranten in de Driehoek; zij vraagt hoe dat te verbeteren is.

Zij heeft begrepen dat het team dat demonstraties faciliteert vanuit de gemeente overwerkt is. Zij vraagt hoe de burgemeester dat ziet, zeker als het gaat om de verhouding met het groeiend aantal demonstraties. Hoe blijft de burgemeester het demonstratierecht borgen in het licht van dat groeiende aantal. Het demonstratierecht is breder dan enkel het mogen demonstreren.

Demonstreren kan eng zijn; de aanwezige politie kan beangstigend werken. Dat is het tegenovergestelde van wat de politie en de gemeente beogen. Voorafgaand aan demonstraties kunnen demonstranten zich geïntimideerd voelen.

900 Veel dingen kunnen misgaan. Wat haar betreft helpen politiepaarden ook niet mee. Zij sluit zich aan bij de vragen daarover van BIJ1. Zij gaat er vanuit dat haar mening over de inzet van politiepaarden bekend is: de veiligheid van mensen mag niet ten koste gaan van dierenwelzijn. Zij vraagt of de burgemeester van mening is veranderd over de inzet van paarden na het contact met Amnesty International; zij vraagt of zij kan toezeggen dat zij zoekt naar manieren waarop de paarden niet meer ingezet hoeven te worden. Dat ziet haar fractie breder dan alleen bij demonstraties.

Het gebruik van camera's schuurt wat haar betreft ook. Zij vraagt de burgemeester of zij kan toezeggen in afweging van veiligheid/onveiligheid bij het inzetten van camera's niet alleen te kijken naar het veiligheidsoogpunt maar ook daarover in gesprek te gaan met demonstranten en met Amnesty International.

910 Tot slot sluit zij zich aan bij de oproep van GroenLinks met betrekking tot verkeershinder.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) gelooft sterk in het recht om te demonstreren; dat fundamentele recht moet iedereen kunnen uitoefenen. Het is dan van belang op te merken dat sommige grondrechten met elkaar kunnen botsen. Dan is het van belang dat de overheid een balans vindt tussen deze rechten zonder afbreuk te doen aan het recht op vrije meningsuiting. De kern van de zaak is dat de overheid zich tot het uiterste moet inzetten om demonstraties te faciliteren en te beschermen. Daarbij

920 is het aan het Openbaar Ministerie om te beoordelen of een demonstratie haat zaait of aanzet tot onwettige acties. Indien dat het geval is, kan het zijn dat een demonstratie niet kan doorgaan.

Er zijn momenten waarop het demonstratierecht in conflict kan komen met andere belangen, zoals de behoefte aan veiligheid en privacy. In het verleden heeft haar

fractie specifiek gesproken over het waarborgen van veiligheid bij gevoelige kwesties zoals abortusklinieken.

De heer Simsek (DENK) vraagt als het gaat om haat zaaien of mevrouw Kendir het met hem eens is dat het verscheuren van de koran of andere heilige boeken valt onder haat zaaien.

930 **Mevrouw Kendir** (Student & Starter) merkt op dat DENK destijds een motie heeft ingediend waarop zij voorstemde; de mening van haar fractie is bekend.

Zij vervolgt haar inbreng met een pleidooi voor bufferzones rondom plekken zoals abortusklinieken. Dat principe van bescherming kan breder worden toegepast op andere gevoelige locaties waarvoor mensen willen demonstreren, zoals gebedshuizen.

Haar fractie gelooft in het waarborgen van rust en veiligheid voor iedereen, ongeacht de aard van de demonstratie.

940 **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) vindt demonstreren tegen het recht op abortus vreselijk. Amnesty International roept juist op geen bufferzones in te zetten omdat het recht op demonstreren voor alle groepen gewaarborgd moet worden, ook voor mensen die tegen abortus zijn.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) zegt niet dat er geen demonstraties kunnen plaatsvinden voor abortusklinieken. De lijn van de burgemeester is demonstraties toe te staan binnen zicht en gehoor. Dat lijkt haar een goede lijn. In het verleden werden mensen lastig gevallen en op een bepaalde manier bejegend. Niemand mag worden gehinderd wat haar betreft, en bij geen van voor- of tegenstanders mag de veiligheid in het geding komen.

950 **De heer Van Steeg** (CDA) vraagt wanneer de bufferzones ingezet moeten worden. Mevrouw Kendir spreekt niet over het NS station. Welk criterium gebruikt Student & Starter hier voor.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) spreekt in dit geval over gevallen waarin gevoelige kwesties zijn waarbij mensen die een ander grondrecht willen uitoefenen zoals naar een gebedshuis gaan om religie te praktiseren, of voor een ingreep bij een abortuskliniek; wanneer mensen worden lastig gevallen, is haar fractie voorstander van bufferzones om rust en veiligheid voor voor- en tegenstanders te waarborgen.

960 **De heer Van Steeg** (CDA) merkt op dat in de WOM de drie criteria zijn opgenomen op basis waarvan de raad de handelwijze van de burgemeester toetst. Op welke manier gaan de bufferzones van toegevoegde waarde zijn? Loopt Student & Starter niet het risico op willekeur met het voorstel?

Mevrouw Kendir (Student & Starter) sprak over de lijn die de burgemeester volgt. Waar nodig voert de burgemeester bufferzones in. Het gaat haars inziens nu al goed; haar fractie geeft dit mee als aandachtspunt om dit te blijven monitoren en ervoor te zorgen dat demonstraties niet ten koste gaan van de veiligheid van mensen jegens wie de demonstratie is gericht.

Mevrouw Assen (PvdA) stipt een ander element aan dan hinder met betrekking tot abortuskliniek. Van hinder kan snel sprake zijn. Intimidatie was reden voor ingrijpen bij de abortuskliniek. Zij vraagt of Student & Starter dat met haar deelt.

970 **Mevrouw Kendir** (Student & Starter) dankt mevrouw Assen voor deze verhelderende inbreng. Zij probeerde dat zojuist uit te leggen.

Als het gaat om verkeershinder is haar fractie van mening dat een demonstratie plaats moet kunnen vinden. Wanneer de veiligheid en privacy in het geding komt van mensen, is dat wat haar betreft een andere kwestie.

Mevrouw Meerding (VVD) vindt veiligheid en privacy een breder kader dat ook te gebruiken is bij andere demonstraties. Zij vraagt of dit geldt voor alle demonstraties.

Mevrouw Kendir (Student & Starter) antwoordt dat dit voor haar fractie geldt op het moment waarop mensen fysiek worden geïntimideerd of lastig gevallen; Utrecht heeft in die zin een casus gehad. Zij bevestigt dat demonstraties kunnen schuren. Zij herhaalt haar argumenten.

980 Zij vervolgt haar inbreng met de overweging dat met betrekking tot de aanmeldtermijn voor demonstraties zij het belangrijk vindt dat wanneer die termijn niet wordt aangehouden en korter dan 48 uur van tevoren een demonstratie wordt aangekondigd, de demonstratie alsnog kan plaatsvinden. Dat blijft voor haar fractie een aandachtspunt om te blijven faciliteren.

Het waarborgen van het recht om te demonstreren gaat hand in hand met het beschermen van andere belangrijke waarden en grondrechten. Dat vraagt om een evenwichtige aanpak waarbij veiligheid en vrijheid in balans zijn.

990 **De heer Dijkstra** (EenUtrecht) koestert het demonstratierecht. Hij ziet het als een goed teken dat het aantal demonstraties toeneemt. Wat hem betreft moet de stad het zichtbaar uiten van meningen stimuleren. Hij vindt dat dit iets beter kan.

Hij vindt de communicatie op de website van de gemeente niet uitnodigend.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat de toename van demonstraties ook kan betekenen dat er steeds meer onvrede leeft in de stad; hij beschouwt dat niet als iets om heel blij mee te zijn.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) licht toe er blij mee te zijn omdat het signaal dan zichtbaar wordt. Hij vindt het goed wanneer mensen zichtbaar uiten wat ze vinden; daarmee kan het stadsbestuur iets.

1000 **De heer Van Steeg** (CDA) vindt dat daar verschillend naar gekeken kan worden. Hij vraagt of de heer Dijkstra het met hem eens is dat het demonstratierecht niet onder druk staat, maar dat er heel veel ruimte is om te demonstreren in de stad.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) heeft lang gedacht dat het verplicht was om een demonstratie te melden; hij merkt dit nog steeds om zich heen. Mensen denken vaker dat ze er heel veel moeite voor moeten doen en dat het hen weerhoudt om het zelf te organiseren. Hij vindt dat dit weggenomen moet worden; ongeacht de ontwikkeling in het aantal demonstraties. Wat hem betreft moet de gemeente dit demonstratierecht uitstralen.

1010 Hij vervolgt zijn betoog. Met betrekking tot het melden van demonstraties is de onduidelijkheid daarover opgehelderd. Ook de burgemeester heeft het Manifest ondertekend. Daarmee wordt erkend dat het gaat om een kennisgeving. Waar de gemeente zich hierover uit moet het wat hem betreft laagdrempelig en toegankelijk zijn voor iedereen. Het kennisgevingformulier is nu sterk verbeterd. Hij benadrukt dat de website beter kan. Hij roept het college op tot:

(1) het melden op de website dat de aanmelding van een demonstratie niet verplicht is en dat er sprake is van een gratis kennisgeving waarvoor niet betaald hoeft te worden.

(2) ook staat nog steeds niet gemeld op de website waarom de gemeente mensen vraagt kennis te geven van een demonstratie. Dan is uitgelegd dat het de gemeente helpt de demonstratie beter te begeleiden.

1020 (3) op de website leest hij 11 voorwaarden; 7 van de 11 gelden altijd ook voor een burger die zich dagelijks in het openbaar gebied begeeft. Hij legt de vraag voor

waarom dat expliciet vermeld moet worden bij een demonstratie. Het zijn geen voorwaarden voor een demonstratie; ze gelden altijd voor iedereen.

Een drietal voorwaarden wordt genoemd dat geen voorwaarde kan zijn: de voorwaarde dat de organisator verplicht een contactpersoon moet aanstellen. De gemeente kan er wel om vragen, maar niet verplichten. Ook staat er dat het verkeer zo min mogelijk gehinderd moet worden. Wanneer mensen van plek a naar plek b willen, hinderen ze altijd het verkeer. Hij pleit ervoor dat ook te benoemen. Het moet proportioneel en het mag nooit onveilig worden.

1030 Ook staat er nog een voorwaarde bij dat minimaal 10% ordedienst aangesteld moet worden. Ook daarom kan de gemeente vragen; ook dat is geen voorwaarde.

Het dringende verzoek met betrekking tot geluidsversterkers kan een gewoon verzoek zijn. Er valt zijns inziens veel te verbeteren op de website.

Daarom stelt hij de volgende twee vragen aan het college: (1) onderkent het college dat de website beter moet, uitnodigender en zonder voorwaarden en dat de reden van een kennisgeving goed moet worden vermeld en (2) is het college bereid dit in de komende maand aan te passen?

1040 **Mevrouw Assen** (PvdA) staat pal achter het recht op demonstratie. Nederland mag wat haar betreft een voorbeeld nemen aan landen met een sterkere demonstratiecultuur. Vaak begon de vooruitgang met demonstraties. Dat kan betekenen dat de PvdA of een meerderheid in de raad er niet mee eens is of dat het gaat om plekken waar de demonstratie het politiek bestuur hindert. Zij vindt dat het politiek bestuur voor dat recht moet staan, hoe dan ook. Anders riskeert de gemeente een glijdende schaal, in de woorden van Amnesty International.

Het recht op demonstratie is een grondrecht, intimidatie is dat niet.

Zij ziet een enorme toename van demonstraties. Ook haar fractie ziet dat als iets positiefs: mensen die opkomen voor waarvoor ze staan. Dat vraagt ook iets van de gemeente, politie en handhaving. Tot haar geluk hoorde zij van Amnesty

1050 International veel complimenten voor de gemeente Utrecht voor hoe Utrecht probeert om bij alle demonstraties faciliterend te zijn; zo ziet de PvdA het: het openbaar gezag moet faciliterend optreden bij demonstraties. Zij hoorde ook hoe Utrecht open staat voor de verbeteringen die Amnesty voor zich ziet. Zij onderstreept de gestelde vragen over de verkeersveiligheid in het kader van de WOM.

De grote uitdaging die haar fractie ziet, is wanneer er gedemonstreerd wordt door groepen mensen die een negatieve grondhouding hebben ten aanzien van de politie, soms heel verklaarbaar door eigen negatieve ervaringen. Zij vindt het belangrijk dat vanuit de politie bewustzijn is over waar de negatieve grondhouding vandaan kan komen en welke impact een schorsing van drie politiefunctionarissen kan hebben

1060 vanwege racistische of anderszins grensoverschrijdende uitlatingen. Zij ziet dat daarvoor structureel aandacht nodig is wanneer de politie zich wil verbinden met ook die groepen mensen, zoals gesteld in de Raadsinformatiebijeenkomst. Zij gelooft dat daarop inzet is maar vraagt zich af of het genoeg is. Tegelijk vraagt het goed laten verlopen van demonstraties ook iets van demonstranten. Zij ziet niet hoe demonstraties altijd plaats kunnen vinden zonder politie-inzet, of dat de politie uit is op de--escalatie. In die zin is het nodig er samen uit te komen. Zij vraagt de burgemeester hoe daarop te acteren om dit voor de toekomst te verbeteren, ook nadat demonstraties hebben plaatsgevonden. Hoe kan meer dialoog mogelijk gemaakt worden tussen deze partijen en de politie?

1070 De noodzaak werk te maken van verbinding is groot. Dat heeft continue aandacht nodig van het stadsbestuur.

De voorzitter geeft het woord aan burgemeester Dijkstra.

Beantwoording

Burgemeester Dijkstra complimenteert de heer Van Bergen met zijn bijdrage. Hij had de kern te pakken. Met alles van wat hij zei over dit onderwerp, is zij het eens. Als uitgangspunt voor zichzelf hanteert zij de vraag hoe een demonstratie wel te houden is.

1080 Niet voor niets tekende zij het manifest van Amnesty International. De inzet van het college van B&W is de wijze waarop de gemeente hiermee omgaat tot nu toe, te verbeteren.

Zij ziet het aantal demonstraties enorm toenemen. Zij vindt het lastig daaraan een maatschappelijke duiding te geven. Het kan een teken zijn van meer ontevredenheid, het kan ook een enorme emancipatieslag zijn waarbij mensen zeggen dat ze beter laten zien waarvoor ze staan. Het is aan anderen om daaraan een duiding te geven. Het is aan het stadsbestuur om een demonstratie te faciliteren; of het nu gaat om 100 demonstraties of 400. Het college doet dat naar eer en geweten en zo goed mogelijk. Zij bevestigt dat er soms fouten worden gemaakt; daarvan moet geleerd worden. Dat vindt de burgemeester belangrijk. Liever bespreken dan negeren; zij noemt dat de grondhouding.

1090 Verschillende raadsleden hebben gesproken over de kennisgeving. De burgemeester bevestigt dat dat beter kan.

Richting de heer Dijkstra merkt zij op dat zij altijd heeft gezegd dat het fijn is wanneer organisatoren demonstraties melden; daarmee kan de gemeente en de handhaving demonstraties beter faciliteren. Ook demonstraties die niet gemeld worden, faciliteert de gemeente die. Dat betekent niet dat de website te dwingend is als zouden er veel verplichtingen zijn. Het college is in gesprek met Amnesty International over de aanpassing van de website, zodanig dat die meer uitnodigend wordt. In dit verband noemt de burgemeester de mogelijkheid van de website een soort kennisbank te maken. Zij denkt aan een link waardoor mensen kunnen doorklikken. Wanneer in de regio complexe demonstraties plaatsvinden die veel kennis van de WOM vereisen, biedt de gemeente haar hulp aan. Ze noemt een voorbeeld van een complexe demonstratie.

1100 De ervaringen van Amnesty rondom de kennisgeving op de Utrechtse website, worden zo snel mogelijk onderdeel van de website. Daaraan werkt het college momenteel al.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) is verder ingegaan op de 11 voorwaarden; hij vraagt of de burgemeester het beeld deelt dat hij schetste.

1110 **Burgemeester Dijkstra** kan zich voorstellen dat een aantal van de suggesties van de heer Dijkstra onderdeel kunnen worden van de verbeterde website. Het helpt wel wanneer mensen de dingen doen die gevraagd worden maar het is geen verplichting. Het helpt wanneer de gemeente een ordedienst heeft.

Als het gaat om de wijzigingen die op stapel staan, benadrukt de burgemeester dat het niet om een verplichting gaat maar om een verzoek.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) hoopt dat deze wijzigingen op korte termijn worden doorgevoerd; hij krijgt vertrouwen in de te verwachte verbeteringen, horende wat de burgemeester hier zegt.

Mevrouw Nolten (BIJ1) vindt het fijn dat de burgemeester de nuancering aanbrengt over de ordedienst. Amnesty heeft ook gezegd dat er 10% die de heer Dijkstra noemde, vaak niet haalbaar is, zeker bij hele grote demonstraties. Bij hele grote demonstraties zou een hele grote ordedienst nodig zijn. Zij vraagt hoe zij de verhouding ziet.

Burgemeester Dijkstra gebruikt dat als richtsnoer. Zij beschouwt dit als werkvoorwaarden en niet zozeer als een grondrecht; het moet ook te realiseren zijn.

Naarmate er een goed georganiseerde ordedienst is, zeker wanneer tienduizenden mensen de straat op gaan, kan de dienst enorm helpen in het voorkomen van een nadrukkelijke aanwezigheid van de politie. De uitruil is er. Daarover moet zij eerlijk zijn.

Mevrouw Nolten (BIJ1) begrijpt dat. Zij denkt dat veel demonstranten dat prefereren. Tegelijkertijd hoopt zij niet dat het expliciet noemen van 10%, een drempel op gaat werpen.

Burgemeester Dijkstra antwoordt dat veel organisatoren het prettig vinden om te weten waaraan ze ongeveer moeten denken. Wanneer er contact is met de gemeente, vorm zich daarna altijd een gesprek en is dit aan te geven en is daar onderling uit te komen. Burgemeester zal vooral kijken naar de formulering. Zij weet ook dat veel organisatoren het plezierig vinden om dit soort concrete informatie te krijgen. Het gaat om de toon van de muziek.

De heer Van Steeg (CDA) kan de burgemeester volgen. Hij vindt het van belang dat die balans er in zit; dat die informatie er niet is om een demonstratie moeilijker te maken, maar dat de informatie helpt om een demonstratie goed te laten verlopen en dat het ook de demonstrant helpt.

Burgemeester Dijkstra noemt dat ook de reden waarom de tekst van de website besproken wordt met Amnesty International. Amnesty International kijkt mee en doet dat vanuit hun ervaring.

De heer Van Steeg (CDA) gaat er vanuit dat dit in samenspraak gaat met ook de politie en dat op die manier gekomen wordt tot een goed gebalanceerde tekst.

Burgemeester Dijkstra antwoordt dat dat altijd gewogen wordt; het grondrecht is leidend. Zij vervolgt haar beantwoording.

Een onderzoek is gedaan naar de kennisgevingstermijn. Het verzoek uit de raad is ingewilligd die terug te brengen tot 24 uur. Desalniettemin merkt zij dat de meeste demonstraties al ver voor de 48 uur worden aangekondigd. Dat helpt vooral in het leggen van het contact, in het zorgen voor een goede verbinding. Wanneer de verbinding aan de voorkant goed is, is vaak te zien dat het ook minder snel escaleert.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat de kennisgevingstermijn in het licht van vandaag niet meer zo belangrijk is; er zou gevraagd kunnen worden zo snel mogelijk de demonstratie aan te melden en het liefst binnen 24 uur. Hij vraagt of dat juist is.

Burgemeester Dijkstra beschouwt dat ook als de uitkomst hiervan, niet alleen van het onderzoek, maar ook is dat feitelijk het geval. De gemeente faciliteert ook onaangekondigde demonstraties. Wat op de website is geschreven, is vooral bedoeld om het goed te kunnen organiseren.

Een aantal raadsleden heeft gesproken over tegendemonstraties. Het college geeft daar volop ruimte aan, ook aan spontane tegendemonstraties. Dat moet binnen de grenzen van de wet. Waar dat kan faciliteert het college dat binnen gehoor- en gezichtsafstand. Wanneer dat beperkt wordt, heeft dat te maken met dat groepen uit zijn op fysieke confrontatie. Zij noemt een demonstratie waarbij dit aan de orde was. De burgemeester beschouwt dat ook als haar taak. Zij benadrukt dat er de bereid-

heid bij de gemeente is incidenten te evalueren. Het college organiseert altijd de dialoog.

1170 **Mevrouw Assen** (PvdA) merkt op dat de politie ook altijd kijkt naar de inzet van hun beste mensen in dergelijke situaties, passend bij de vaardigheden die de inzet vraagt. Zij vraagt of daar nog extra aandacht voor nodig is gezien de toename van het aantal demonstraties.

Burgemeester Dijkma merkt op in algemene zin dat de politie te maken heeft met een enorm capaciteitsprobleem. Als het gaat om de specifieke demonstratie waarover zij sprak, was er van alles aan de hand. Soms moet er geroeid worden met de riemen die er zijn. Zij bevestigt dat Midden Nederland heel graag meer politie wil.

Mevrouw Nolten (BIJ1) is blij te horen dat de burgemeester de ervaringen van demonstranten wil ophalen. Zij vraagt of zij concrete ideeën heeft hoe dit te faciliteren.

1180 **Burgemeester Dijkma** verwacht dat mensen meeluisteren. De mensen vanuit de gemeente die zich bezighouden met de WOM, hebben de bereidheid om een dergelijk gesprek te organiseren en daarbij ook de politie uit te nodigen.

Zij vervolgt haar beantwoording en gaat in op strafbare uitingen. Zij benadrukt dat dat aan het Openbaar Ministerie is. De heer Van Steeg sprak over een Taliban vlag. De burgemeester ontkent dat daarvan sprake was. Dat is beoordeeld door het OM; de bewuste vlag kon er op lijken. Het OM beoordeelt vaak ter plekke of een uiting strafbaar is. Een Talibanvlag is verboden. Dat geldt ook voor de vlag van Hamas; dat zijn terroristische organisaties. Er zijn ook vlaggen die erop lijken of die dezelfde uitstraling hebben, maar niet strafbaar zijn. Het is niet aan de burgemeester om te zeggen of het al of niet mag. Een gespecialiseerde Officier van Justitie beoordeelt dat ter plekke en draagt daarvoor de verantwoordelijkheid.

1190 **De heer Van Steeg** (CDA) vindt dat de politiek wel een mening mag hebben over de uitingen op zich. De organisator van de demonstratie had negatief geadviseerd over die specifieke vlag omdat de vlag niet paste bij de demonstratie. In dat opzicht was er sprake van een uiting die niet passend was.

Burgemeester Dijkma bevestigt dat de organisator dat zelf vond. Op verzoek van de organisator is die vlag direct opgeborgen. De burgemeester vindt dat een mooi voorbeeld van hoe dingen ook kunnen gaan. Zij zou willen dat dit vaker mogelijk is. Zij geeft de heer Van Steeg gelijk dat weliswaar niet alles strafbaar is, maar wel een grote impact kan hebben. Zij vindt het belangrijk vanuit haar rol neutraal te blijven. Soms is het nodig om ten minste begrip te hebben voor de impact.

1200 Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op strijdende grondrechten; zij kijkt dan naar de demonstratie voor de abortuskliniek. Bezoekers van abortusklinieken hebben het recht ongehinderd hun bezoek af te leggen. Dat verhoudt zich lastig met de indringende wijze waarop bepaalde groepen mensen hun afkeer van abortus kenbaar maken in de directe omgeving van de kliniek. Dan worden mensen persoonlijk benaderd. Het kan niet zo zijn dat een demonstratie zich richt op een individu. Daar zitten de botsende grondrechten. In Nederland hebben mensen recht op abortus en recht op demonstratie. Het college ziet graag een wettelijke oplossing op dit punt. Het college heeft een vervolg ingezet bij de rechter op een eerder lopende rechtszaak. Zij wacht af hoe daarover uiteindelijk wordt geoordeeld.

1210 De burgemeester gaat in op enkele specifieke vragen. Eerder heeft de commissie een debat gevoerd over de inzet van paarden. Haar standpunt is niet anders dan vorig jaar. Zij hoopt dat het standpunt van de raad ook niet is gewijzigd. Uiteindelijk is dit niet een middel dat heel vaak wordt ingezet. Dit is wel een middel waarmee te voorkómen is dat de politie een steviger geweldmiddel moet inzetten. Zij vindt dat

belangrijk. Het college wil escalatie voorkomen. Zij respecteert het standpunt van mevrouw De Vries, maar is er niet mee eens in dit geval.

1220 **Mevrouw De Vries** (Partij voor de Dieren) had gevraagd of de burgemeester met de politie in gesprek kan gaan over hoe de inzet van paarden is te voorkomen; elke keer wanneer de paarden worden ingezet, is voor haar fractie te veel. Misschien is er een andere manier om escalatie te voorkomen?

Burgemeester Dijkma doet dat al. Zij licht toe waarover de gesprekken dan gaan. Ook de politie vindt het welzijn van de dieren belangrijk. Ook zij heeft de inzet liever niet, net als de politie. Zij herhaalt haar argumenten.

Camera's worden alleen ingezet op momenten wanneer dat echt nodig is. Het college vindt het belangrijk dat soms daardoor ook minder politie-inzet nodig is. Ook hier geldt proportionaliteit en de normale regels die ook gelden rondom het vernietigen van beelden na de wettelijke termijn.

1230 **Mevrouw De Vries** (Partij voor de Dieren) vraagt of alleen gekeken wordt naar de beelden vanuit veiligheidsoogpunt.

Burgemeester Dijkma zal dat moeten navragen. Soms worden ook strafbare uitingen waargenomen en beoordeeld via de camerabeelden.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) had gevraagd of in de afweging richting de inzet van camera's demonstranten en Amnesty International worden gehoord.

Burgemeester Dijkma antwoordt: niet per individuele demonstratie.

Mevrouw Nolten (BIJ1) vraagt hoe de afweging wordt gemaakt als het gaat om privacy. Hoe kan de burgemeester dat deel van het demonstratierecht faciliteren?

1240 **Burgemeester Dijkma** antwoordt dat in de regelgeving voor de inzet van camera's het belang van privacy verwerkt is.

Mevrouw Nolten (BIJ1) licht toe dat het haar gaat om de privacy van de demonstranten tijdens de demonstratie in brede zin.

Burgemeester Dijkma vindt die privacy belangrijk. Zij stelt voor het gesprek aan te gaan met de mensen die klachten hebben over dit aspect. Zij begrijpt dat mevrouw Nolten een oplossing zoekt voor de specifieke situatie. Zij stelt voor die specifieke situatie bespreekbaar te maken in een persoonlijk gesprek.

Zij vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de informatievoorziening zoals aangekaart door het CDA en de VVD. De inbreng van deze fracties leek erop als zoeken de partijen naar een positie van de raad op het sturen van demonstraties die de raad niet heeft. Dit is en blijft een bevoegdheid van de burgemeester. De raad roept de burgemeester achteraf ter verantwoording, met of zonder een brief van het college. Het college stuurt vaak een brief en steeds op dezelfde dag en niet altijd binnen een uur. Daarvoor heeft zij de mensen niet. Het gaat om dezelfde mensen die ook bezig zijn met de organisatie van de demonstraties. De kortere termijn is voor de burgemeester teveel gevraagd. Dit zou ten koste gaan van de organisatiekracht op de demonstratie zelf.

1250

De heer Van Steeg (CDA) vindt dat de burgemeester een karikatuur maakt van zijn inbreng en mogelijk ook van die van mevrouw Meerding. Zij vroegen een duidelijker afbakening, gezien de tekst hierover in de WOM. Het gaat niet om een extra kader. Hij vraagt niet om steeds een brief bij iedere demonstratie. Hij vraagt duidelijker regels over wanneer de raad wordt geïnformeerd en welke weging de burgemeester hierin maakt.

1260

Burgemeester Dijkma begrijpt hieruit dat de heer Van Steeg vooraf volledig wil inkaderen dat per definitie niet in te kaderen is. De wet is het kader. Zij moet situationeel interpreteren wat er aan de orde is en wat niet. Dat verandert soms ook, zelfs

ter plekke tijdens een demonstratie. Bijvoorbeeld bij een omslag naar een minder vredelievend karakter van de demonstratie. Het WakuWaku-concept kan niet voor elke demonstratie vergelijkbaar ingezet worden. Dat lijkt haar ook onverstandig; de Driehoek kan een persoon op het oog hebben en die na afloop van de demonstratie aan laten houden in plaats van tijdens de demonstratie; dit om escalatie te voorkomen. Zij voelt niets voor een gebruiksaanwijzing bovenop de wet.

De heer Van Steeg (CDA) vroeg om duidelijkheid over wat de raad wanneer van de burgemeester kan verwachten na een demonstratie; welke beoordeling heeft de burgemeester gemaakt en hoe heeft zij haar bevoegdheid waargemaakt? Dat heeft niets te maken met beperkingen vooraf.

Burgemeester Dijkma refereert aan hoe zij hierin heeft gehandeld in het verleden: over hoe het was gegaan en welke afwegingen zij had gemaakt. Dat gebeurt meestal op dezelfde dag. Zij herhaalt haar informatie. Bovendien heeft de raad het recht om vragen te stellen. Zij had de indruk dat dit aardig liep.

De heer Van Steeg (CDA) doelde op informatie over op welke wijze de WOM was toegepast en wat de burgemeester in haar bevoegdheid daarin heeft gedaan. Hij heeft alle begrip voor de beperkte capaciteit. Maar wanneer hieraan wordt voldaan zet het stadsbestuur zijns inziens een stap vooruit.

Burgemeester Dijkma begrijpt dat heer Van Steeg in de brief bij de drie gronden van de WOM afgevinkt wil zien of die gronden aan de orde waren en of op basis daarvan is ingegrepen. Het college legt doorgaans uit wat er aan de hand was. Zij zal nagaan of het college daarin preciezer kan zijn wanneer er een brief komt: hoe de WOM in het specifieke geval in beeld was.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) is het eens met de inzet van de burgemeester hierop. Zij dankt de burgemeester voor haar beantwoording. Ook in het Manifest van Amnesty staat dat er behoefte is aan sturing. Wat haar fractie betreft hoeft dat niet schriftelijk na elke demonstratie. Zij wil spreken over de algemene richtlijnen. Zij doet de suggestie elk jaar als raad een debat te voeren over demonstratierecht in het algemeen; wanneer dat werkt als sturing, lijkt haar dat nuttiger dan na elke demonstratie een brief.

De voorzitter beschouwt dat als een oproep aan de raad.

Burgemeester Dijkma merkt op dat dit al toegezegd is: elk jaar in algemene zin hierover te spreken. Zij benadrukt dat zij de raad steeds zal informeren wanneer zaken zich voordoen op dit gebied die reuring veroorzaken. Zij zal dan nog beter nagaan hoe de WOM daar aan de orde was en waarom zij die WOM - naar zij hoopt - navolgbaar heeft toegepast.

Mevrouw Meerding (VVD) maakt haar vraag concreter. Er was een demonstratie op het Domplein op een donderdagavond. Vervolgens kwam de raadsbrief op vrijdag na 17.00 uur. Dat ontnam haar als raadslid de mogelijkheid om op dat moment nog politieke middelen in te zetten. Wanneer zij vragen wilde indienen kon ze dat pas op maandagochtend doen. Die timing vindt zij dan niet erg handig. Zij pleit ervoor in een dergelijk geval die brief om 16.00 uur te versturen.

Burgemeester Dijkma vindt dit behoren bij casuïstiek. Die dag moest er een aantal zaken uitgezocht worden; het ging om een demonstratie die onverwacht heel groot werd waarbij een strafbare uiting zich leek voor te doen. De medewerkers zijn daarmee tot 's avonds laat bezig geweest.

De burgemeester merkt op met een knipoog dat de raad vragen had kunnen stellen voordat de brief kwam. Hiermee rondt zij haar beantwoording af.

Gemiste vragen

De heer Simşek (DENK) merkt op dat op geen van zijn vragen antwoord is gegeven. Hij vraagt of hij ze moet herhalen.

1320 **Burgemeester Dijkma** merkt op antwoord te hebben gegeven op de vragen die de heer Simşek heeft gesteld en niet alleen van hem maar ook van zijn collega's met moties die ingediend zijn en die het niet gehaald hebben. Zij vindt het geen zin hebben steeds hetzelfde antwoord te geven. Het debat is recentelijk gevoerd over de onderwerpen die voor de heer Simşek van waarde zijn.

De heer Simşek (DENK) merkt op dat het de vorige keer ging om een actuele motie; een uitgebreid debat in de commissie is destijds niet gevoerd. Die tijd was er toen ook niet. De vraag over de NS ging over een demonstratie van vorige week; hij vraagt hoe de burgemeester erbij komt dat het debat is gevoerd. Hij stelt vragen naar aanleiding van signalen die hij heeft ontvangen van de organisatoren van de demonstratie, vorige week op Utrecht Centraal; hij herhaalt zijn inbreng. Hij zou het fijn vinden wanneer de burgemeester daarop antwoord geeft.

1330 **De voorzitter** benadrukt dat het debat gaat over (de kaders van) het demonstratierecht. Het staat de raad vrij om over specifieke demonstraties vragen te stellen, al dan niet schriftelijk. Hij geeft de burgemeester gelegenheid te antwoorden.

Burgemeester Dijkma beveelt dat de raad dit ook aan. Zij heeft voorafgaand aan die demonstratie tijdens het mondelinge vragenuur gesproken over deze thematiek, en uitgelegd dat het college wel degelijk een sit-in faciliteert, uitgelegd wat wel en niet de rol van de NS is. Alleen tijdens de eerste demonstratie zijn kortstondig enkele poortjes afgesloten voor inkomende reizigers. Tijdens alle drie de demonstraties zijn alle in- en uitgangen naar de perrons toegankelijk gebleven. Wanneer er andere beelden zijn, vraagt de burgemeester die schriftelijk voor te leggen; dan moet het college dat nader uitzoeken.

1340 **De heer Simşek** (DENK) vraagt of hij goed begrijpt dat de signalen die hij heeft gekregen niet zijn doorgekomen. **Burgemeester Dijkma** refereert aan haar verzoek dit schriftelijk voor te leggen; dan zal het college dat opnieuw nazoeken.

Voortzetting gemiste vragen

Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat de burgemeester kort het punt aangestipt heeft over de dialoog. Zij vraagt of dit structureel na elke demonstratie plaatsvindt om daar lering uit te trekken.

1350 **Burgemeester Dijkma** antwoordt dat De Driehoek altijd evalueert. Wanneer dat nodig is doet de Driehoek dat ook met derden.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vraagt naar de termijn waarop de website wordt aangepast.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) had een reflectie verwacht van de burgemeester op haar vraag over de spanning die zit tussen de omvang van het team vanuit de gemeente en het toenemend aantal demonstraties.

Burgemeester Dijkma beantwoordt de vraag over de website met toe te lichten dat dit ook afhangt van Amnesty International. Dit zal zo snel mogelijk gebeuren. Het streven is Q1 2024.

1360 Ingaand op de vraag van mevrouw De Vries zet de burgemeester uiteen dat wanneer het aantal demonstraties verder groeit, meer inzet nodig zal zijn. Het is af en toe spannend. Zij merkt op dat zij sommige medewerkers van dat team wel heel vaak

ziet. Wanneer demonstraties plaatsvinden is de burgemeester doorlopend in contact met het team, al dan niet fysiek.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) proeft dit ook en vraagt zich af of dat gaat schuren met het borgen van demonstratierecht, juist wanneer de medewerkers nodig zijn om demonstraties goed te laten verlopen.

1370 **Burgemeester Dijkma** antwoordt dat zodra zij merkt dat dit aan de orde gaat zijn, het college na moet gaan of daaraan iets te doen is. Dat is niet gemakkelijk; de gemeentelijke organisatie staat ook onder druk. Binnenkort gaat de raad de begroting bespreken. Elke cent die daar afgaat, moet opgehoest worden. Dit is een belangrijk onderwerp en een specialisme. Hiervoor zijn ook de beste mensen noodzakelijk.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) vindt het heel fijn dat dit goed in de gaten gehouden gaat worden. Zij vraagt of de raad kan verwachten dat de raad daarover pro actief iets te horen krijgt wanneer dat gaat klemmen.

Burgemeester Dijkma antwoordt bevestigend. Om die reden was zij ook wat streng over de brieven; zij merkt dat het soms erg veel is.

De voorzitter recapituleert de gedane toezegging

1380 – Uiterlijk Q1 2024 zal het college de website aanpassen overeenkomstig de intenties van het stadsbestuur in samenwerking met Amnesty International.

Hij merkt op dat er veel agenderende fracties zijn. Hij constateert dat de commissie dit onderwerp wil doorgeleiden naar de raad. Hij inventariseert de partijen die hierop inbreng willen leveren in de raad.

Mevrouw Nolten (BIJ1) overweegt een motie gericht op het beter ophalen van ervaringen en verbeterpunten van demonstranten, meer geformaliseerd en meer gestructureerd dan de burgemeester zojuist voorstelde.

Mevrouw Meerding (VVD) zal een motie opstellen over de maatstaf zoals door haar genoemd voor verdere invulling van de WOM. Zij is niet tevreden met het antwoord.

1390 **De heer Simsek** (DENK) zal zich intern beraden over eventuele vervolgstappen, eventueel schriftelijk of in een motie.

De heer Van Steeg (CDA) neemt zich voor met de VVD mee te kijken. Mogelijk zal hij nog een eigen motie indienen.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) zal een motie indienen over de politiepaarden en zij overweegt inbreng over de camera's.

De heer Koning (D66) dankt de burgemeester voor de toezegging die gedaan is. Zijn partij heeft geen moties.

1400 **De voorzitter** neemt hiervan nota, concludeert dat dit onderwerp doorgeleid wordt naar de raad en hij verwacht dat het DB 45 minuten zal reserveren voor de bespreking in de raad.

Hij deelt mee dat de heer Bos van Stadsbelang de vergadering online gevolgd heeft omdat hij niet aanwezig kon zijn. Ook hij overweegt een motie.

Hij rondt hiermee deze bespreking af en schorst de vergadering voor de lunch om 12.46 uur.

8 Raadsvoorstel Derde begrotingswijziging 2023

Wethouder: Schilderman, Beleidsterrein: Financiën

Na het vaststellen van de Programmabegroting kent het jaar drie rondes van technische aanpassingen. Dit betreft de derde technische wijziging van de Programmabegroting 2023.

1410 Besloten is dit door te geleiden naar de raad met de A-status.

9 Raadsvoorstel Verordening onroerende-zaakbelastingen 2024

Wethouder: Schilderman, Beleidsterrein: Financiën

Jaarlijks wordt de verordening onroerende-zaakbelastingen geactualiseerd. Met dit voorstel wordt de raad voorgesteld om de tarieven voor 2024 vast te stellen. De nieuwe tarieven gaan in per 1 januari 2024.

De voorzitter leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda (zie hierboven). Dit raadsvoorstel wordt besproken om de commissie in de gelegenheid te stellen in debat te gaan over deze verordening. Het voorstel wordt besproken in twee termijnen.

1420

De commissie

De heer Van de Zweth (PvdA) steunt het voorstel.

Hij vraagt de wethouder of zij juist nu in de fase van verkenning in de regeringsvorming de wens wil overbrengen in Den Haag de tarieven te differentiëren. Hij stelt zich voor dat een ander tarief mogelijk is voor een huis dat meer waard is.

De heer Stellinga (CDA) merkt op dat mensen al meer betalen wanneer zij een duurder huis hebben. Hij vraagt of de PvdA daarin nog verder wil gaan.

1430

De heer Van de Zweth (PvdA) licht toe dat zijn vraag is het tarief te wijzigen; hij bevestigt dat mensen meer betalen wanneer zij een duurder huis hebben, maar zij betalen hetzelfde tarief. Het zou mooi zijn wanneer de afweging plaats kon vinden om voor een huis dat meer waard is een hoger tarief te vragen om ervoor te zorgen dat starters, middeninkomens en mensen die net een woning kunnen kopen, kunnen worden ontzien en dat dan een ander iets meer bijdraagt.

De heer Stellinga (CDA) constateert dat er een politiek verschil bestaat tussen de PvdA en het CDA. **De heer Van der Zweth** (PvdA) rondt hiermee zijn bijdrage af.

Mevrouw Ramaker (VVD) gaat niet akkoord met het raadsvoorstel met alweer een verhoging op zich. Zij betreurt het dat het college ervoor kiest de huiseigenaren te ontlasten in deze tijd van inflatie en crisis.

1440

Zij vindt het gelegenheidspolitik. Hiermee is een systematiek opgetuigd waarbij ieder jaar de OZB geïndexeerd wordt met de inflatie. Dat is een logische regel die in ontzettend veel belastingregelingen wordt toegepast, niet alleen lokaal maar ook in landelijke wetgeving. Ervoor pleiten om er een jaar vanaf te stappen vindt zij gemakkelijk. Zij wil daarop graag een reactie.

Mevrouw Ramaker (VVD) is ook tijdens de begrotingsbehandeling voor 2024 heel duidelijk geweest. De verordening is daaruit een voortvloeisel. Haar fractie is ook daarop tegen.

De heer Koning (D66) vraagt hoe de VVD dan zou willen hoe om te gaan met inflatie bij de belastingen.

1450

Mevrouw Ramaker (VVD) heeft aangegeven met een initiatiefvoorstel te komen over lokale heffingen.

De heer Koning (D66) merkt op dat daarvoor een bestaande nota is. Hij kijkt uit naar de wijzigingen die de VVD gaat voorstellen. Hij concludeert dat met de VVD in het college steeds akkoord werd gegaan met de administratieve wijzigingen die nu ook voorliggen.

Mevrouw Ramaker (VVD) licht toe dat het grote verschil de oppositie is. Bovenop de inflatie heft dit het college 24% extra. Daar zou de VVD ook tegen zijn geweest.

De heer Van der Zweth (PvdA) vraagt of de VVD met hem deelt dat - los van hoe hoog de OZB is - de VVD van de methode Eggermont afwil.

1460 **Mevrouw Ramaker** (VVD) licht toe dat de VVD alle lokale heffingen weer in beeld wil brengen om na te gaan of ze nog wel van deze tijd zijn, naast dat de VVD wil nagaan of er een bepaald beleid op zit of dat het er op te zetten is; dat is nu niet het geval.

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat er wel beleid is; het bedrag blijft even hoog. Nu moet een besluit genomen worden wat het bestuur in 2024 gaat doen. Hij vindt dat de VVD last minute de methode Eggermont overboord wil gooien, terwijl voor volgend jaar er iets op geregeld moet worden. Hij doet de suggestie in alle rust te bekijken hoe dat besluit te nemen.

1470 **Mevrouw Ramaker** (VVD) staat deze manier van heffen niet voor. Het is aan de PvdA als het gaat om de vraag welke methodiek te hanteren. Zij bevestigt dat het beleid waarom de ene keer wel met inflatie mee te gaan en de andere keer niet, op dit moment niet duidelijk gemotiveerd is.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt dat dit niet zo is; het beleid is dat het bedrag dezelfde blijft. Daarbij wordt rekening gehouden met inflatie, hogere kosten, hogere woningwaarde. Dan zwabbert het voor de bewoners niet zo. Het voorstel nu is dat het bedrag duidelijk en voorspelbaar is. Hij hoort geen goed alternatief van de VVD. Hij bestrijdt dat er grond is om dit weg te stemmen.

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat op dit moment ervoor gekozen kan worden de inflatiecorrectie niet toe te passen. Dat wordt hier wel gedaan.

1480 **De heer Stellinga** (CDA) vraagt of de VVD het met het CDA eens is dat het wegstemmen van dit voorstel consequent is wanneer ook tegen de programmabegroting gestemd is. **Mevrouw Ramaker** (VVD) antwoordt bevestigend en dit ook gezegd te hebben. Zij rondt hiermee haar betoog af.

De heer Stellinga (CDA) sluit zich aan bij de VVD op het punt van consequent handelen. Hij heeft tegen de programmabegroting gestemd en ook een tegenbegroting ingediend waarbij zijn fractie de OZB niet verhoogde.

1490 **De heer Claasen** (GroenLinks) steunde de programmabegroting en dan is het logisch dit voorstel te steunen. Hij is voorstander van consistente beleidslijnen.

De beantwoording

Wethouder Schilderman licht toe dat dit voorstel de consistente beleidslijn volgt om conform de inflatie een verhoging toe te passen en niet per se de consistente beleidslijn op basis van de begroting. Desalniettemin zal het college dat wel weer doen wanneer het aangenomen wordt. Dat is haars inziens voldoende gewisseld.

1500 De PvdA vroeg naar meer beleidsvrijheid in de OZB en specifiek te kijken naar de mogelijkheid te differentiëren om meer vermogende mensen meer te belasten. Het college heeft daarover niet een specifiek standpunt omdat het gemeentebestuur daarover niet gaat. In zijn algemeenheid neemt het college het standpunt in dat de ruimte voor lokale belastingen verruimd zou moeten worden en dat het college het logisch vindt om daarin de belastingen zo te hanteren dat ze zorgen voor gelijkere vermogens- en inkomensverdeling; daarin zou het voorstel van de PvdA in grote lijnen passen. Zij is bereid dat gesprek aan te gaan. Ze geeft daarbij de volgende winstwaarschuwing: binnen de VNG zitten de gemeenten daarin niet op één lijn. Op dit moment is de lijn van de VNG de verruiming van de lokale belastingen on hold te zetten. De VNG was altijd voor verruiming van het belastinggebied. Dit speelde zo door de discussie van het Ravijn 26, dat gezegd is dat dit standpunt naar de achtergrond is verhuisd. Dat werd breed gedeeld. In de VNG-commissie Financiën werd al

1510 eerder gedebatteerd hoe een ruimere lokale belasting eruit zou kunnen zien; daarin liepen de ideeën wild uiteen. De gemeente Utrecht spreekt zich niet uit voor voorstellen met een vlak taks-achtige situatie. De gemeente hecht haar voorkeur aan differentiatie.

De heer Van der Zweth (PvdA) kan goed volgen wat de wethouder zegt, ook als het gaat om de prioriteit met het Ravijn 26. Hij begrijpt het standpunt van de VNG. Hij dankt de wethouder voor haar antwoord; haar antwoord past in de lijn die hij uitsprak in het begin van zijn betoog. Hij vraagt of de wethouder bereid is het moment van de formatie aan te grijpen voor de lobby. Dat kan wat hem betreft ook als G4 of samen met Amsterdam. Hij wil graag juist in deze periode het signaal afgeven.

1520 **Wethouder Schilderman** antwoordt daartoe bereid te zijn. Het kan wat haar betreft ook in een gesprek. Zij schetst de prioriteiten die in de kringen van de Kamer nu gesteld worden.

De voorzitter stelt de tweede termijn aan de orde en constateert dat daaraan geen behoefte is. Zij legt de vraag voor hoe dit raadsvoorstel voor te leggen aan de raad en zij verneemt dat dit raadsvoorstel met de A-status doorgaat naar de raad na overleg tussen het CDA en de VVD.

10. Forse vertragingen inning lokale belastingen

Wethouder: Schilderman, Beleidsterrein: Financiën

1530 Geagendeerd door: Margreet Ramaker (VVD), Rick van de Zweth (PvdA) en de fracties van D66, CDA, S&S en GroenLinks.

10.1 SV 2023 nr. 153 Forse vertraging uitvoering taxaties WOZ waarde (met antwoord)

10.2 SV 2023 nr. 177 Plan van aanpak BghU en extra toezicht (met antwoord)

1540 **De voorzitter** leidt de bespreking in. Het doel van deze agendering is om met de wethouder in gesprek te gaan over het wegnemen van de zorg over de opgelopen forse vertraging bij de uitvoering van de WOZ-aanslagen door de BghU en in hoeverre de inning van de afvalstoffen en rioolheffing ook in de knel komen door de opgelopen achterstanden bij de BghU.

Deze brieven worden besproken in één termijn.

De commissie

1550 **Mevrouw Ramaker** (VVD) refereert aan de vragen die de VVD stelde in de zomer over de forse achterstanden bij de BghU. Zij vindt het belangrijk dat de inwoners erop kunnen vertrouwen dat belasting rechtmatig en met waarborg van privacy wordt geïnd. Zij vindt het ook belangrijk dat de gemeente erop kan vertrouwen dat de uitvoering transparant is en de VVD vindt het zorgwekkend dat op één van de vragen van haar fractie in maart 2023 over de Waarderingskamer als antwoord kwam dat het college zei dit niet te hebben voorzien dat het oordeel van de Waarderingskamer op deze wijze negatief zou uitvallen.

Zij licht toe dat de Waarderingskamer toezicht houdt op de inning van de WOZ. De Waarderingskamer is een toezichthouder. De Waarderingskamer heeft een gele kaart gegeven aan de BghU in maart dit jaar. Dat betekent dat er veel huiswerk te doen is. Wanneer de BghU een rode kaart krijgt, moet de organisatie stoppen met inning van belastingen. Niemand in het stadsbestuur zou dat willen.

In het memo van de BghU leest zij dat tot de spijt van die organisatie 1 miljoen extra nodig is voor het wegwerken van de achterstanden. Dat wordt gedekt uit de bestem-

1560 mingsreserve BghU. In feite betalen alle belastingbetalers daarvoor. De VVD vindt het belangrijk dat de gemeente op de bok zit en kan mennen. Dat mennen verloopt nu traag. Er was ruim een half jaar nodig voor het maken van een plan van aanpak. Eind september werden de woningeigenaren geïnformeerd over de achterstanden, terwijl in maart dat al bekend is. De VVD vindt dat het sneller en gerichter moet, zeker omdat het over belastingen gaat. De overheid moet ervoor zorgen dat het draagvlak voor belastingen is en blijft bestaan; zij vraagt de wethouder een toezegging voor het werken aan afspraken met voorwaarden en eisen bij het niet functioneren van de BghU. Zij las in de antwoorden dat er een soort van protocol is. Wat haar fractie betreft kan het iets meer op de opdrachtgeversrol, iets meer gestuurd. 1570 Zij laakt de communicatie over de achterstanden. Het is belangrijk dat de gemeente daarover zelf communiceert en iets actiever daarin is. Zij vraagt of de wethouder daarin een toezegging kan doen; dat wanneer dit weer gebeurt actief gecommuniceerd wordt en niet alleen verwezen.

De heer Claasen (GroenLinks) vraagt of de VVD het met hem eens is dat wanneer de gemeente zelf gaat communiceren het risico ontstaat dat over één onderwerp twee communicatielijnen gaan ontstaan.

Mevrouw Ramaker (VVD) vindt het belangrijk de risico's te mennen. Zij vindt het in dit geval belangrijk dat ook de gemeente nadenkt over wat en hoe te gaan doen. Zij las in de antwoorden dat de organisatie van plan is meer te gaan verwijzen. De VVD vraagt dat actiever te gaan doen.

1580 **De heer Claasen** (GroenLinks) herhaalt zijn vraag. Wanneer er meer gecommuniceerd moet worden is het zijns inziens des te belangrijker dat er eenduidige communicatie is.

Mevrouw Ramaker (VVD) bevestigt dat partijen onderling kunnen afstemmen. Partijen zijn met elkaar in gesprek wanneer zich een dergelijke gebeurtenis voordoet. Zij las ook dat de gemeente in gesprek is met de BghU. Dan is ook af te spreken hoe de communicatie verloopt. Zij ziet dat niet als een risico, maar als een kans, juist om duidelijk te maken dit zo goed mogelijk gezamenlijk te regelen.

1590 **De heer Van der Zweth** (PvdA) vindt het goed dat hier een stuurgroep op zit en dat er gewerkt wordt aan het versneld wegwerken van achterstanden. Te zien is dat er iets gebeurt in alle problemen die er zijn. Hij stelt een drietal vragen die ook raken aan de vragen van de VVD en zal die daarom niet al te uitgebreid stellen. Eén verschilt van die van de VVD; het is de grootste zorg van zijn fractie dat initieel bewoners hierdoor in de knel kunnen komen. Dit is ook ingebracht bij de schriftelijke vragen. Daarbij zei het college dat dat nader uitgewerkt zou worden met de BghU. Hij vraagt of er een plan is om daarop te acteren. Mensen kunnen flink in de problemen komen wanneer ze dit vergeten en zij de naheffing krijgen en wellicht dubbel voor beide jaren. Hij is benieuwd naar de reactie van de wethouder.

1600 Ten tweede gaat hij in op de communicatie. Richting de heer Claasen zegt hij niet te hoeven communiceren op twee kanalen. Het laatste communiqué is van september; hij verwacht iets actuelers voor bewoners die er bovenop zitten.

Ten derde verwacht hij dat de organisatie gaat voldoen aan de eisen van de Waarderingskamer. In Nieuwegein werd gezegd dat ze dachten dat het fout kon gaan. Hoe ziet de wethouder dit nu? De jaarwisseling is nakende. Hij vraagt of er nog informatiemomenten komen voor de raad.

De heer Koning (D66) vindt de hardnekkige problemen bij de BghU erg vervelend. Hij ziet dat ingrijpen erg nodig is en dat er een Verbeterplan gemaakt gaat worden om de achterstanden weg te werken.

1610 Hij vindt de geplande doorlooptijd van een jaar of twee verstandig. Tegelijkertijd voelt hij teleurstelling over de tijd die nodig is om de problemen op te lossen.

Hij steunt dit omdat zijn fractie het belangrijk vindt dat er een reëel plan is met heldere acties.

Zijn fractie is benieuwd naar de antwoorden op de vragen die werden gesteld door mevrouw Ramaker. Hij begrijpt dat gezamenlijke communicatielijnen belangrijk zijn. Hij vindt het belangrijk dat die lijnen niet uiteenlopen. Er moet voor gezorgd worden dat het voor de inwoners duidelijk blijft op welke wijze de belastingen worden geheven.

1620 Hij spreekt ook voor zijn collega Student & Starter die ziek naar huis is gegaan; hij onderschrijft de vraag van die fractie: er zijn mensen die het niet zo breed hebben en mogelijk starter zijn op de woningmarkt en mogelijk geconfronteerd worden met een belasting die op een ander moment geheven wordt dan op het normale moment. Hoe kijkt het college er tegenaan dat ook de BghU in staat is om de belastingen op de gebruikelijke manieren te blijven heffen en op de gebruikelijke momenten zo dat mensen niet in financiële problemen of in onduidelijkheden komen.

De heer Stellinga (CDA) vindt het zeker bij een gevoelig onderwerp als de WOZ belangrijk dat het vertrouwen in de BghU hoog blijft, zowel op het gebied van taxaties als op het gebied van het tijdig versturen van beschikkingen. Daarom vindt hij het van belang de problemen bij de uitvoering snel aan te pakken en op te lossen. Het CDA heeft in de afgelopen maanden op verschillende momenten vragen gesteld over de nieuw ontstane situatie. Uit de voorliggende brieven rijst een beeld van een organisatie die onvoldoende controle heeft over haar verschillende uitdagingen.

1630 Het Verbeterplan wordt op dit moment gefinancierd met ongeveer 1 miljoen euro uit de bestemmingsreserve. De CDA-fractie vraagt daarbij wat dit structureel betekent voor de kosten die de BghU maakt. Hij vraagt of dat betekent dat er structureel fte's bij moeten voor de afhandeling ervan. Welke gevolgen heeft dat voor de begroting? Wat is op dit moment het oordeel van de Waarderingskamer over de situatie bij de BghU? Klopt het dat er geen rechtmatigheidsverklaring over 2023 wordt afgegeven?

1640 Hoe wordt omgegaan met doorlopende oude contracten die de BghU is aangegaan? In de brieven worden de problemen met ICT als een van de belangrijkste oorzaken genoemd voor de huidige achterstand. Hij vraagt of de wethouder kan garanderen dat deze problemen in 2024 daadwerkelijk verleden tijd zijn. Hij vraagt of volgens het college stappen gezet moeten worden in de Governance. Hij vraagt over welke stappen het dan gaat en wanneer die kunnen worden gezet.

Punt van orde

De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op dat een deel van de vragen van de heer Stellinga technisch waren.

1650 **De voorzitter** had daarvan nota genomen. Zij legt dit voor aan de wethouder voor haar te beoordelen; in hoeverre beantwoordt zij de technische vragen?

Voortzetting van het debat

De heer Claasen (GroenLinks) vindt dat deze raadsbrief een mooi beeld gaf van de inspanningen van de wethouder en van haar collega's uit Houten en Lopik. Zijn

fractie moedigt de wethouder aan de scherpste erin te houden. Om de wethouder daarin te steunen stelt hij de volgende vragen.

Hij vraagt of het betrekken van het bestuur bij de operatie een initiatief was van de bestuurders of van de BghU. Gaat de wethouder de grote betrokkenheid volhouden tot de achterstanden volledig zijn weggewerkt?

Eerder vroeg zijn fractie bij monde van mevrouw Hellevoort naar het opnemen van de WOZ-waarde op de aanslag. Dat kon destijds niet vanwege ICT problemen. Hij vraagt of dit nu wel mogelijk is zo dat huurders de juistheid kunnen inschatten. Hij vraagt of dat onderdeel wordt van het Verbeterplan.

Voor mensen die de coronaperiode net zijn doorgekomen, kan de aanslag nu heel hard aankomen. De wethouder schrijft dat het college ondersteunt en toeziet op de inspanningen om te voorkomen dat Utrechtse eigenaren negatieve gevolgen ondervinden. Hij vraagt over welke inspanningen het dan gaat.

Hij vraagt of de wethouder in de gaten houdt of en zo ja welke mensen desondanks in de problemen komen. Welk incassobeleid zal de wethouder dan hanteren?

Mevrouw Ramaker (VVD) is ook nieuwsgierig naar aanleiding van de tweede vraag van GroenLinks aan de wethouder of de betrokkenheid van het college niet langer duurt dan alleen het wegwerken van de achterstanden. Zij vraagt de heer Claasen waarom hij die vraag stelde.

De heer Claasen (GroenLinks) is positief over het gegeven dat het college actief toeziet op het Verbeterplan. Vaak wanneer een dergelijk plan in uitvoering is, gebeurt er nog van alles en verflauwt de bestuurlijke belangstelling. Hij is positief over de inspanning van dit college. Hij roept het college op die vol te houden tot het hele probleem is weggewerkt; om die reden stelde hij deze vraag.

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat dat de rol is van het college. Het gaat om een uitvoeringsorganisatie. Het is de rol van het college om ervoor te zorgen dat die uitvoeringsorganisatie doet wat afgesproken is wat nodig is naast het wegwerken van de achterstanden.

De heer Claasen (GroenLinks) bevestigt graag te zien dat het college doet wat nodig is. En hij geeft het college graag de aanmoediging dit van begin tot eind te doen. Hij weet dat de praktijk is dat wanneer het probleem door de urgente fase is, de bestuurlijke belangstelling gaat verflauwen; dat zou wat hem betreft hier niet moeten zijn.

Mevrouw Ramaker (VVD) begrijpt dat GroenLinks het er ook mee eens is dat het college een preventieve functie heeft in dit verband.

De heer Claasen (GroenLinks) weet niet precies waarmee de VVD hem vraagt het eens te zijn. Hij is het eens met mevrouw Ramaker wanneer zij doelt op het preventieve dat het college zijn toezichthoudende, zijn besturende en opdrachtgevende taak goed moet uitoefenen. Hiermee rondt hij zijn bijdrage af.

De voorzitter constateert dat andere fracties geen inbreng hebben. Zij schorst de vergadering voor enkele minuten.

Beantwoording

Wethouder Schilderman dankt de commissie voor het agenderen van dit onderwerp. Zij heeft zich eerder ook enorm gesteund gevoeld door de raad bij de bespreking van de zienswijze over de begrotingstukken. Zij is daar scherper op gaan zitten. Zij beschouwt dit debat als een ondersteuning om hierop scherp te blijven zitten en er een tandje bij te zetten. Zij hoort die oproep ook gedaan worden in de commissie. Zij kan zich daarin vinden.

Zij was ook verrast in de bestuurderskamer over de aanpassing van de Waarderingskamer; eerder was al zichtbaar dat kwaliteitsindicatoren achteruit gingen. Zij had de aanpassing niet verwacht. Die aanpassing kwam op basis van gesprekken met de Waarderingskamer. De idee was dat de Waarderingskamer hier soepeler mee om zou gaan dan uiteindelijk is gedaan. Zij betreurt het dat het college dat niet vooruit wist. Zo is het gegaan.

1710

De vraag waarom het opstellen van het plan van aanpak langer heeft geduurd, beantwoordt de wethouder met uiteen te zetten dat het inlopen van achterstanden direct de prioriteit was. Dat verliep zo lang door het vaststellen van het plan van aanpak. Vervolgens was er in de bestuursvergadering discussie over hoe het college vindt dat de structurele aanpak eruit moet zien. Gaat dit alleen over het inlopen van achterstanden? Verondersteld werd ook dat het probleem mogelijk iets groter was dan alleen achterstanden die ontstaan zijn door een ICT-transitie. Dat gesprek heeft een tijd geduurd en daardoor duurde het vaststellen van het plan van aanpak iets langer. Dat betekent niet dat in die tijd niets is gedaan.

1720

Het college stelde in het plan van aanpak een aantal prioriteiten. Die zijn terug te lezen in wat nu voorligt. Het college vindt dat de focus moet liggen op de beantwoording van de vraag hoe de inwoners hier zo min mogelijk nadeel van hebben. Steeds maakt het college keuzes die daaraan bijdragen. Zij schetst de prioriteiten die het college stelt jegens de inning. Ook daarop konden partijen elkaar vinden.

Gevraagd is hoe dit verliep en op wiens initiatief. De stuurgroep was het initiatief van het college. De stuurgroep is nu tijdelijk. Het lijkt de wethouder goed dat die stuurgroep tijdelijk is, maar zij denkt wel dat het college nauwer in de samenwerking komt met de BghU. Het gaat om een centraal onderdeel van alle gemeenten, dat het college met goede reden bij de BghU heeft neergezet vanwege de combinatie die mogelijk is van lokale lasten en de waterschapslasten, nog los van de efficiencyvoordelen. Een betere dienstverlening is mogelijk via de BghU dan wanneer de gemeente dat alleen zou moeten doen. Het bestuursmodel zoals dat tot nog toe is toegepast, blijkt niet goed meer te passen. Dat gaat goed wanneer alles goed gaat, maar niet wanneer niet alles goed gaat. Daarvoor zal een nieuwe vorm gezocht moeten worden. Heel veel gemeenschappelijke regelingen werken met een algemeen en dagelijks bestuur. Dat is bij de BghU niet. Dat zou een oplossing kunnen zijn, hoewel het aantal deelnemers beperkt is.

1730

De wethouder denkt dat die structurele oplossing nodig is; zij zal zich daarvoor in ieder geval inzetten. Zij durft nog niet te zeggen hoe die oplossing er uit gaat zien. Tot die tijd zal gewerkt worden met de stuurgroep. Zolang dit speelt wil het college er dichter op zitten. Als het een structurele aanpassing wordt, lijkt het haar goed wanneer dat eerst dan gedaan wordt wanneer het ergste van de achterstanden is ingelopen. Dan houdt het college de prioriteit in stand: eerst de dienstverlening aan de inwoners in stand houden. Zo gaat het college er verder mee om.

1740

De wethouder licht de achtergrond toe van de beide memo's die de raad heeft ontvangen. De eerste memo vond het college onvoldoende. Daardoor duurde het versturen van de memo's langer. Het is de ambitie van het college vaker de raad te informeren. Zij zal dat in het bestuur moeten overleggen; zij hecht er aan over de communicatie zodanig af te stemmen dat tegelijkertijd hetzelfde gecommuniceerd wordt. Met uitzondering van het aantal diensten dat de gemeente Utrecht afneemt

1750

van de BghU, is de problematiek voor alle gemeenten hetzelfde. Zij zal met het bestuur overleggen gereguleerder te informeren; dan is het haar streven dat te doen

in Q1. Wanneer *gezamenlijk* betekent *een maand later*, dan komt het een maand later.

Het CDA stelde vragen over ICT-vraagstukken; of die in 2024 opgelost kunnen zijn. De wethouder bevestigt dat dat de bedoeling is. Zij kan daarvoor geen garantie geven. Het lijkt haar een goed idee dan een update te geven over hoe het gaat. Zij schetst hoe de ICT problemen zijn ontstaan. Het ene systeem dat gewijzigd moest worden, bleek vervlochten te zijn in alle onderdelen van de dienstverlening. Daardoor was de ICT migratie naar het andere systeem een veel groter probleem dan gedacht. De wethouder denkt het hele probleem in beeld te hebben. Dat betekent wel dat er een hoop achterstand ingelopen moet worden en dat terwijl de dienstverlening van de BghU onder druk staat. Dat heeft ook te maken met heel veel bezwaren van no cure no pay bedrijven tegen de WOZ. Die veroorzaken in heel Nederland een groot probleem voor de belasting-inning. Gedeeltelijk ook omdat de huizenprijzen gestegen zijn in de afgelopen jaren.

Bovendien heeft ook de BghU te maken met een hele krappe arbeidsmarkt, vooral als het gaat om de expertise waar de BghU naar op zoek is. De BghU heeft moeite de vacatures te vervullen. Met de hulp die de gemeente kan bieden, is het probleem niet direct opgelost. Zij neemt deze en dergelijke informatie en de antwoorden op de andere gestelde vragen mee in de toegezegde Q1-brief. Bijvoorbeeld hoe het college omgaat met lopende contracten en de update van stand van zaken met betrekking tot de Waarderingskamer. Een soort inschatting werd gevraagd; hoe kijkt het college en nu naar. De wethouder is dan voorzichtig positief. Dat neemt niet weg dat zij nog steeds ziet dat er uitdagingen zijn. Zij heeft wel de indruk dat er beter grip is ten opzichte van eerder dit jaar. Het college heeft een uitgebreider contact met de Waarderingskamer. De Waarderingskamer heeft een extra controle gedaan zodat die kamer een aantal zaken kon aangeven waaraan BghU kon werken. Zij kan dit niet beïnvloeden en ook geen garantie geven.

De heer Van der Zweth (PvdA) vindt het goed dat de wethouder in de brief terug zal komen op een aantal van deze zaken. In de brief las hij ook dat de BghU zal veranderen van huisbankier. Ook daarop is nog niets gebeurd. Hij vraagt of in de brief ook terug te komen is op wanneer de verandering van huisbankier wel zal plaatsvinden.

Wethouder Schilderman antwoordt dat een van de zaken waarover in de bestuursvergadering gesproken is over het mandaat dat bij het bestuur ligt en over welk mandaat bij de organisatie en de huisbankier. Ook het vermelden van de woningwaarde voor de huurdersaanslag, waren twee van die punten die aan het bestuur zijn - het college vindt dat het daarbij gaat om inhoudelijk fundamentele keuzes. De BghU heeft dat geïnterpreteerd als dat het aan de BghU is. Daarover was discussie. Het college wil niet op detailniveau sturen. In de aanpak van het college zit het toetrekken naar het bestuur toe van de richtlijnen om daarmee een duidelijker richting te geven over de huisbankier en de huurdersaanslag. Het college zal in ieder geval updates sturen in Q1. De wethouder weet dat het huidige contract nog wel een tijd zal lopen - zij heeft de exacte datum tot wanneer het loopt niet voorhanden. De heer Van der Zweth moet niet verwachten dat zij al in het eerste kwartaal goed nieuws zal hebben.

De heer Van der Zweth (PvdA) begrijpt dat het wel lukt wanneer de veranderingen lukken. Hij vraagt of de BghU het niet nodig vindt om van huisbankier te veranderen.

Wethouder Schilderman antwoordt dat dat te zwart-wit is. De BghU zag dat als een uitvoeringsmandaat aan haar om een bankier te selecteren. Die heeft hij daarin ook duurzaamheid meegewogen en is daarmee op een andere huisbankier uitgekomen

dan de gemeente Utrecht. Ze hebben dat niet op de bestuurstafel gelegd omdat ze dat zagen als een uitvoeringsvraagstuk. Het college ziet dit als een politiek bestuurlijke vraag. Die beweging maakt het college momenteel. Daarbij speelt dat het mogelijk ook gaat om een aanbestedingsvraagstuk.

Ze zal nog ingaan in haar beantwoording op communicatie en op de vraag hoe om te gaan met de inwoners; hoe ervoor te zorgen dat de inwoners niet in de knel komen. Dit laatste is het belangrijkste aandachtspunt voor het college. Het college focust erop dat de inwoners het best bediend worden en het best te woord gestaan en dat ook de verwerking daarvan het beste verloopt. Zij noemt in dit verband het soepeler dan doorgaans omgaan met gespreid betalen. Ook zullen maatwerk afspraken mogelijk zijn. Het college prioriteert kwetsbaren meer dan de mensen bij wie geld te halen is. Zij zal hierop terugkomen in de kwartaalbrief in Q1.

Meerdere raadsleden spraken over de communicatie naar de inwoners. De raadsleden wisselden daarover informatie uit. De wethouder is het eens met de onderliggende lijn dat men op zoek is naar iets proactievere communicatie van de overheid in brede zin. Zij zal dat opnieuw bij de BghU onder de aandacht brengen: of periodieker, vaker en proactiever gecommuniceerd kan worden. Zij wil als gemeente bijdragen aan het aandacht vragen voor de uitvoering daarvan door de BghU en in het erop toezien dat dat gebeurt en na te gaan hoe het college helder verwijst wanneer inwoners toch bij de gemeente uitkomen. Zij wil voorkomen dat mensen naar de balie in het stadskantoor komen, terwijl zij deze mensen niet kan helpen. Zij moeten echt bij de BghU zijn. De wethouder zal hen naar de BghU verwijzen.

Mevrouw Ramaker (VVD) dankt de wethouder voor haar helder antwoord. Zij steunt dat. Zij begrijpt hoe het college kwam tot de informatie op de website. Zij weet dat er gemeenten zijn die een link zetten op de website in verband met een actualiteit of een kort nieuwsbericht, puur om inwoners door te sturen naar het juiste adres. Zij geeft dit het college in overweging.

Wethouder Schilderman begrijpt dat zij het eens zijn. Zij neemt zich voor er een schepje bovenop te doen. Zij rondt hiermee haar beantwoording af.

Gemiste vragen?

De heer Stellinga (CDA) loopt een paar van zijn onderwerpen bij langs.

Hij legde de vraag voor of er stappen gezet moeten worden in de Governance. Zijn fractie vroeg zich ook af wat dit structureel betekent voor de kosten die de BghU maakt en of de handeling van de problemen betekent dat er structureel extra fte's bij moeten bij de BghU.

Wethouder Schilderman had de eerste vraag wel beantwoord, namelijk dat het college doorgaat met de stuurgroepen in de tijdelijke situatie maar dat zij verwacht in de permanente situatie in de Governance een stapje vooruit te moeten zetten.

Zij durft niet te zeggen wat dit precies op lange termijn gaat kosten. Uiteindelijk is een bedrag van 1 miljoen euro gevonden doordat een efficiencyvoordeel gehaald is over het jaar daaraan voorafgaand. Volgens de statuten was het voorstel dat dat overgemaakt kon worden naar alle deelnemende gemeenten. Zij geeft weer wat haar standpunt was in de bestuursvergadering om in te zetten op de inhuur om de opgelopen achterstand in te lopen. Het college denkt het plan van aanpak grotendeels uit te kunnen voeren op basis van de kosten; maar dat is geen zekerheid. Zij verwacht hierop terug te komen in het volgende financiële moment over de BghU. De bedoeling van het college is de kosten zo laag mogelijk te houden voor alle inwoners, ook omdat iedereen hier last van heeft. Zij vindt een degelijke dienstverlening ook

belangrijk. Zij vindt het vrijmaken van het miljoen heel belangrijk. Zij zet het bedrag van 1 miljoen euro in perspectief van alle inwoners van Utrecht.

De vraag of dit betekent dat er fte's bij moeten, beantwoordt de wethouder met dat in de tijdelijke situatie extra fte's zijn toegevoegd. Zij durft nu niet te zeggen of dit structureel moet gaan worden. Op enig moment zullen de achterstanden ingelopen zijn. Zij verwacht dat het aantal benodigde fte's op enig moment lager uit zal komen. Zij ziet ook dat de lokale belastingorganisaties in de wind staan door de toename van bezwaren door no cure no pay bedrijven.

De heer Stellinga (CDA) dankt de wethouder voor de beantwoording.

1860

De voorzitter constateert dat er geen verdere gemiste vragen zijn. Zij legt de vraag voor aan de agenderende fracties wat zij met dit onderwerp willen doen naar de raad.

Mevrouw Ramaker (VVD) vindt dat de wethouder goed bezig is.

De voorzitter constateert dat de commissie zich aansluit bij de woorden van de VVD. Zij recapituleert de gedane toezegging.

Toezegging

1870

Er komt een brief in Q1 waarin de raad wordt geïnformeerd over de situatie met betrekking tot de achterstanden, de ICT problematiek, de contracten, en alle andere onderwerpen die in de discussie zijn genoemd.

Wethouder Schilderman houdt een slag om de arm als het gaat om het eerste kwartaal; er gaat een gezamenlijke brief naar de verschillende raden.

De voorzitter schorst de vergadering voor enkele minuten en heropent die.

11 Initiatiefvoorstel vermogensgrens kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Wethouder: Schilderman, Beleidsterrein: Financiën

1880

Geagendeerd door: Julia Kleinrensink (GroenLinks) en Rick van der Zweth (PvdA). Zoals in de raadsbrief "Voortgang vermogensgrens kwijtschelding gemeentelijke belasting" beschreven staat, kan de gemeenteraad via een initiatiefvoorstel de verordening aanpassen en zoals gewenst gelijktrekken met de vermogensgrens uit de participatiewet. Nu een gemeentelijke lobby (zoals o.a. gevraagd in M410) richting het Rijk helaas niet het gewenste effect heeft gehad en het college aangeeft de verordening niet zelf te kunnen/willen aanpassen, willen Julia Kleinrensink en Rick van der Zweth namens de fracties van GroenLinks en de PvdA graag van deze mogelijkheid gebruik maken. Om een aangepaste verordening al komend jaar te kunnen laten gelden, zal deze nog dit jaar aangenomen moeten worden. Inhoudelijk gaat het om een simpel voorstel wat al langere tijd en meerdere malen op andere wijze door de raad beoogd is: het gelijktrekken van de vermogensgrens voor het kwijtschelden van de gemeentelijke belastingen met de vermogensgrens die gehanteerd wordt in de participatiewet voor bijstandsgerechtigden).

1890

11.1 Raadsbrief Reactie initiatiefvoorstel Wijziging verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen

De voorzitter opent de bespreking. Nu de gemeentelijke lobby richting het Rijk niet het gewenste effect heeft gehad en het college aangeeft de verordening niet zelf te kunnen of te willen aanpassen, willen mevrouw Kleinrensink en de heer Van der Zweth namens hun fracties het initiatief hiertoe nemen. Overigens is haar inleiding op basis van de annotatie bij de agenda (zie hierboven).

1900

Het voorstel wordt besproken in twee termijnen. De voorzitter gaat kort in op de orde van de vergadering. In de tweede termijn kan de commissie aangeven of zij het voorstel rijp vindt voor besluitvorming in de raad en welke onderwerpen de commissie bij de raadsbehandeling aan de orde wil stellen.

Eerste termijn

Toelichting op het initiatiefvoorstel

1910 **Mevrouw Kleinrensink** (initiatiefnemer, GroenLinks) licht toe dat het bestuur van de stad al heel lang bredere kwijtscheldingregelingen hiervoor wil zo dat mensen die een klein beetje sparen naast hun kleine inkomen, niet direct afgestraft worden. Dat is fijn voor hun financiële rust. Maar is ook voor de gemeente een goede manier om kosten te besparen door mensen niet in de financiële problemen te brengen zodat ze niet hoeven aan te kloppen voor schuldhulpverlening of bijzondere bijstand. Utrecht lobbyt daar al jaren voor. Dat heeft tot nu toe niet het resultaat gehad ondanks de wil die ook landelijk bestaat. De raad zou met het aannemen van dit Initiatiefvoorstel het heft in eigen handen nemen.

1920 **De heer Van der Zweth** (initiatiefnemer, PvdA) licht toe dat met dit voorstel het stadsbestuur meer mensen zal helpen als het gaat om de bestaanszekerheid. De situatie wordt ook eenvoudiger voor de bewoner en de overheid. Naar aanleiding van het voorstel, krijgen de initiatiefnemers reacties uit de stad. Hij geeft twee voorbeelden: een mevrouw die chronisch ziek is, begint met sparen, maar wanneer zij op enig moment teveel betaalt, komen de gemeentelijke belastingen weer om de hoek kijken die weer een hap nemen uit het vermogen dat zij gespaard had voor de extra kosten die haar ziekte met zich meebrengt. Daarbij is te zien dat de bestaande regeling mensen van de regen in de drup helpt. Een ander voorbeeld is dat de auto meeweegt in het vermogen; iemand moest een nieuwe auto aanschaffen die meer waard was; daarmee had de cliënt teveel vermogen en moest zij gemeentelijke belasting betalen. Op de spaarrekening stond te weinig geld; het hebben van die auto wordt meegerekend terwijl de liquide middelen niet toereikend zijn. Die persoon komt dan in de problemen en moet gaan kiezen; in de schulden te gaan komen of het op een andere manier op te lossen. De initiatiefnemers trekken het gelijk met de andere wet in de hand en maken de regeling ruimer.

1930 *De commissie*

De heer Claasen (GroenLinks) complimenteert de initiatiefnemers. Hij informeert zijn gehoor over een vergadering met de BghU waarbij uitgelegd werd waarom die twee grenzen bestonden. Aan het eind van de vergadering bleek dat het moeilijk of niet uit te leggen is waarom gewerkt wordt met die twee verschillende grenzen. Hij zou willen dat dat scherp in de communicatie naar voren komt; dit is alleen vanuit de techniek uit te leggen, maar niet vanuit de vraag of de regeling bewoners activeert, of het bewoners helpt te gaan werken aan hun eigen toekomst. Hij roept vandaaruit de raad op dit initiatiefvoorstel door te zetten en daarin vasthoudend te zijn.

1940 **Mevrouw Ramaker** (VVD) vraagt of GroenLinks kan aangeven wie communiceert in zijn bijdrage.

De heer Claasen (GroenLinks) licht toe dat het in dit geval gaat om communicatie door de BghU in de richting van de bewoners.

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt hoe GroenLinks het voor zich ziet; moet de BghU de communicatie verzorgen of de gemeente Utrecht?

De heer Claasen (GroenLinks) antwoordt dat die communicatie in dit geval door de gemeente Utrecht mag plaatsvinden.

Mevrouw Ramaker (VVD) vindt dat bijzonder. Dan is er een BghU die uitvoering geeft aan een regeling, het innen van belastingen of aan dit initiatiefvoorstel en nu mag de gemeente Utrecht wél communiceren, terwijl de heer Claasen bij het vorige

1950 agendapunt een groot risico zag wanneer ook de gemeente Utrecht zou communiceren; zij vraagt of dit dan geen risico is.

De heer Claasen (GroenLinks) heeft niet gezegd dat het ook in dit geval geen risico is.

Hij beseft dat dit initiatiefvoorstel bestuurlijk een ingewikkeld traject is met mogelijkheden van vernietiging, met de BghU die nog stappen moet gaan zetten en dat de gemeente Utrecht de kans loopt dat het net niet gaat leiden tot het gewenste resultaat. De enige manier om daarachter te komen is te beginnen met het zetten van die stappen. Die stappen moeten wat hem betreft met de nodige kracht gezet worden en met ook de geruststelling als het dan onverhoopt niet helemaal alles oplevert, dat het stadsbestuur zijn uiterste best doet en misschien geeft de gemeente Utrecht aldus een wake-up call naar al die andere plekken waar ditzelfde probleem speelt en waar ze allemaal zitten te wachten op dezelfde soort oplossing. Wat hem betreft gaat het stadsbestuur hiermee aan de slag.

De heer Stellinga (CDA) dankt de initiatiefnemers.

Zijn fractie deelt de zorgen als het gaat om de bestaanszekerheid. Daarnaast deelt de CDA fractie dat een hogere vermogensgrens voor kwijschelding wenselijk is.

Het CDA acht de kans op nagenoeg nihil dat dit voorstel tot uitvoering komt door de strijdigheid met landelijke wetgeving. Daarnaast is zijn fractie van mening dat de initiatiefnemers erg gemakkelijk omgaan met de kosten van het voorstel en de uitvoeringskosten voor de BghU. Hij vraagt of de initiatiefnemers daarover meer duidelijkheid kunnen geven.

Het CDA vindt het standpunt over het voorstel van het college goed. De wethouder kan geen ander standpunt innemen. Hij vraagt naar de mogelijkheden die het college ziet om de vermogensgrenzen verder te verhogen binnen wat wettelijk is toegestaan. Op welke manier wordt samen opgetrokken met andere gemeenten om hiervan propriëteit te maken voor de nieuwe coalitie in Den Haag?

De heer Claasen (GroenLinks) merkt op dat landelijk een motie is aangenomen, ingediend door het CDA, met de strekking waarvan de essentie precies dezelfde is als het voorstel dat hier nu voorligt. Gaat het CDA een hele andere richting in dan het CDA hier? Of is er iets anders aan de hand?

De heer Stellinga (CDA) antwoordt met "absoluut niet waar". Hij heeft dit zojuist in zijn bijdrage gezegd. Hij herhaalt zijn stelling dat een hogere vermogensgrens wenselijk is. Dat zegt het landelijke en het lokale CDA nog harder. Hij herhaalt ook zijn stelling dat de kans dat het tot uitvoering komt nagenoeg nul is door de strijdigheid met landelijke wetgeving. Dit moet overgelaten worden aan de landelijke overheid en niet hier geregeld.

De heer Claasen (GroenLinks) ziet dan een serieuze kans dat dit tot uitvoering komt wanneer gesteld wordt dat de kans *nagenoeg nul* is. Hij vraagt of het CDA met hem van mening is dat wanneer dit doel voor mensen die het hard nodig hebben wordt nagestreefd, de nodige energie hier ook op te zetten is.

De heer Stellinga (CDA) antwoordt dat daarom het CDA de wethouder oproept om daarover met andere gemeenten een propriëteit te maken voor Den Haag. Zijn fractie staat volledig achter de wethouder en haar standpunt hierin. Het is niet dat het *niet willen* is maar het is *niet kunnen*. Hij vindt dat er geen serieuze mogelijkheid is dat dit initiatiefvoorstel doorgaat.

De heer Claasen (GroenLinks) heeft de overtuiging dat er een reële kans is hiermee echt iets tot stand te brengen. **De heer Stellinga** (CDA) benadrukt zijn standpunt.

2000 **De heer Maas** (VOLT) worstelt met de wettelijke implicaties van dit voorstel. Hij vindt het voorstel buitengewoon sympathiek. Daarvoor dankt hij de initiatiefnemers. Ook bij zijn fractie is er geen twijfel dat die twee budgetten gelijk zouden moeten zijn. Hij weet niet om hoeveel mensen het gaat. Zijn fractie vraagt zich af of hiermee symboolpolitiek wordt bedreven of dat dit voorstel ook echt een probleem gaat oplossen. Hij vreest dat het initiatiefvoorstel nogal nadrukkelijk aan de symbolische kant ligt. Daarmee heeft zijn fractie moeite.

2010 **De heer Koning** (D66) dankt de initiatiefnemers voor het voorstel. Dit voorstel geeft een handvat voor het maken van een keuze; wat wil het stadsbestuur met de verordening?
Ook zijn fractie heeft hiermee geworsteld. Zijn partij pleitte al vaker voor de verhoging van de vermogensgrens. Mensen met een kleine portemonnee ondervinden al genoeg stress. Het had de voorkeur van zijn fractie dit landelijk te regelen. D66 kaartte dat meerdere malen aan en ook met andere partijen in de raad, bijvoorbeeld ook met het CDA. Hij heeft alle waardering daarvoor.
Ook D66 heeft hierop initiatief genomen met een amendement vanuit de Utrechtse afdeling op het verkiezingsprogramma. Zijn fractie heeft er vertrouwen in op den duur ook landelijk een doorbraak te kunnen organiseren met partijen die hiervoor een warm hart hebben.

2020 **De heer Claasen** (GroenLinks) vraagt of D66 het eens is met hem dat de kans op een landelijke doorbraak groter is wanneer in meer gemeenten precedents worden gecreëerd.

2030 **De heer Koning** (D66) merkt op dat de heer Claasen een bruggetje maakt naar wat hij nog wil zeggen. Hij vervolgt zijn inbreng met in te gaan op dat de diverse signalen die richting Den Haag zijn gegaan vanuit D66 en vanuit heel veel andere partijen en vanuit het college tot zijn spijt nog niets hebben opgeleverd. Daarom neigt hij er naar tot het geven van steun aan deze initiatiefnota als een stevig signaal.
Hij vraagt of de initiatiefnemers kunnen bevestigen dat wanneer de raad dit initiatiefvoorstel zal aannemen, het risico er niet zal zijn voor mensen, later geld te moeten terugbetalen. Dan gaat het om mensen die nu nog niet onder deze regeling vallen en met het aannemen van deze regeling daaronder wel gaan vallen. Hij wacht graag het antwoord op die vraag af.

De heer Stellinga (CDA) vraagt hoe D66 reflecteert op het gegeven dat hier sprake is van een kans van nul; dit is juridisch niet mogelijk.

De heer Koning (D66) heeft hierover intern goede discussies gevoerd. Hij vindt het signaal vanuit Utrecht net iets belangrijker. Die keuze viel in zijn fractie zo uit.

De heer Stellinga (CDA) zou het beter vinden wanneer de wethouder dat signaal overbracht aan Den Haag om Den Haag in beweging te krijgen.

De heer Koning (D66) ziet in dat het één het ander niet uitsluit.

2040 **Mevrouw Ramaker** (VVD) vraagt hoe D66 aankijkt tegen de relatie van het stadsbestuur met de uitvoeringsorganisatie in dit verband. De directeur van de BghU zegt dit niet te kunnen uitvoeren.

De heer Koning (D66) licht toe dat dat de worsteling was waarmee zijn fractie zat. Hij kan zich een stemverklaring voorstellen wanneer dit in de raad aan de orde komt als keuze. Hij herhaalt zijn stellingname. Zijn fractie wil dit signaal helder afgeven.

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt of D66 beseft dat dit soort besluiten veel werk genereert voor de ambtelijke organisatie.

De heer Koning (D66) antwoordt bevestigend. Er komt altijd werk uit voort. Zijn inschatting is dat de hoeveelheid werk rondom dit dossier ook als het gaat om de lobby-kracht en afstemming in de afgelopen tijd vanuit heel veel gemeenten, ook heel veel werk was. Zijn fractie vindt dat het waard. Uiteindelijk wil hij verandering zien op dit gebied.

Mevrouw Ramaker (VVD) houdt het voor mogelijk dat dit besluit tot vernietiging wordt gebracht; dat geeft beeldvorming over de stad Utrecht.

De heer Koning (D66) heeft alle argumenten heel goed gewogen.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) complimenteert de indieners met dit initiatiefvoorstel. Zijn fractie staat inhoudelijk volledig achter het voorstel met de stuit op wettelijke problemen. Soms is het nodig de grenzen om te zoeken. Zijn fractie doet dat soms met haar voorstellen, soms samen met GroenLinks. Hij geeft als voorbeeld het vuurwerkverbod of het verbod op de houtstook in de buitenlucht. Hij vindt het prima dat Utrecht hierin een voorlopersrol gaat spelen. Hij bevestigt dat het risico bestaat dat dit besluit vernietigd gaat worden. Dit is ook te zien in de reactie van het college. Deze wens leeft bij inwoners maar ook bij andere overheden. Hij is benieuwd naar wat hier uitkomt.

De heer Stellinga (CDA) herhaalt zijn standpunt met betrekking tot de reactie uit Den Haag. Hij vraagt hoe de Partij voor de Dieren daarop reflecteert. Hij noemt ook de reputatieschade die mogelijk geleden wordt door Utrecht die kennelijk aan juridische haalbaarheid niet veel belang meer hecht.

De heer Van Heuven (Partij voor de Dieren) antwoordt dat het profiel van Utrecht daar tegenover staat: dat Utrecht dit graag geregeld wil hebben. Dat weegt voor hem zwaarder dan dat dit juridisch niet sterk zou zijn. In dat besef wil hij het wel proberen. Los van dit alles zal zijn fractie dit voorstel steunen en is zij benieuwd waartoe dit gaat leiden. Hij hoopt dat het daadwerkelijk leidt tot de gewenste verandering.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) hoort vaak uit de stad dat armoede een dagtaak is; de moeite die mensen moeten doen om rond te komen. Zij moeten voortdurend rekening houden met regelingen en met de angst dat ze een fout maken. Vaak wordt gezegd dat eenvoud centraal moet staan, maar ook de leefwereld van mensen. Dit initiatiefvoorstel draagt daar goed aan bij. De wens is te komen tot eenvoud en het centraal stellen van de leefwereld van mensen. Zij verneemt hier argumenten. Die argumenten zijn allemaal beredeneerd vanuit de systeemwereld, vanuit juridisch kaders. Zij zou tegen hen willen zeggen durf de leefwereld van mensen centraal te stellen, juist nu het bestuur de mond vol heeft van bestaanszekerheid.

De heer Stellinga (CDA) werpt dit verre van zich. Ook het CDA is bezig met bestaanszekerheid. Het CDA is ook bezig met de belangen van deze mensen. Zijn fractie wil kijken naar praktisch haalbare dingen. Dit initiatiefvoorstel hoort daarbij niet. Hij vraagt hoe de PvdA daarop reflecteert.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) constateert dat de raad alle stappen heeft genomen van motie, lobby en oproepen tot aan het landelijke toe om dit te proberen te veranderen; en het wordt maar niet veranderd. Zij pleit ervoor dat het bestuur de leefwereld van mensen serieus neemt, het bestuur ook lokaal de laatste stap durft te zetten om het heft in eigen handen te nemen en te laten zien wat lokaal mogelijk is te doen.

De heer Stellinga (CDA) vraagt of de PvdA zijn tijd aan het verdoen is.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vindt "tijd verdoen" elk moment waarop het bestuur de mogelijkheid niet aangrijpt om deze mensen te helpen. Het lokale bestuur heeft

lang genoeg gewacht op het landelijke; wachten op het landelijke vindt zij “tijd verdoen”.

2100 **De heer Stellinga** (CDA) geeft de voorkeur aan het meegeven van een mandaat aan de wethouder om richting de landelijke overheid hiermee aan de slag te gaan en hiervoor te lobbyen. Dat heeft in zijn ogen veel meer zin dan dit soort initiatiefvoorstellen die het zijns inziens nooit gaan halen.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) heeft er alle vertrouwen in dat dit initiatiefvoorstel het wel gaat halen. De raad zal dat volgende week zien. Zij roept haar collega's op lokaal deze stap te zetten. Zij complimenteert haar collega's met de opstelling van dit initiatiefvoorstel.

2110 **De heer Van der Graaf** (ChristenUnie) geeft de initiatiefnemers zijn complimenten. Hij vindt dat dit een mooi initiatiefvoorstel is, ook in lijn met de ambitie van de ChristenUnie: de vermogensgrens omhoog te brengen. Tegelijkertijd deelt hij de opmerkingen over de haalbaarheid. Hij krijgt daarop graag de korte reflectie van de initiatiefnemers. De vraag is wanneer de Utrechtse raad de grenzen van de wet opzoekt en wanneer de raad daar zelfs overheen gaat. Dat doet de Utrechtse raad momenteel zijns inziens wanneer de raad dit in meerderheid aanneemt. Hij vraagt hoe de initiatiefnemers dat zien. Hij vraagt hoe de initiatiefnemers aankijken tegen de financiën. Hij krijgt daarop ook graag de reactie van de wethouder. Waaruit wordt dit gedekt? Waar zitten de kosten wanneer dit wordt gedaan?

2120 **De heer Simsek** (DENK) heeft een motie ingediend die in lijn is met dit voorstel en kan zich om die reden vinden in dit initiatiefvoorstel.

Mevrouw Ramaker (VVD) vraagt vanuit financieel perspectief hoe de initiatiefnemers er tegenaan kijken dat het stadsbestuur de directeur van de BghU voor het blok zal zetten met de uitvoering hiervan.

De voorzitter schorst de vergadering voor 5 minuten, heropent die en geeft het woord aan de wethouder voor de beantwoording van de vragen aan haar.

De beantwoording

2130 **Wethouder Schilderman** gaat allereerst in zijn algemeenheid in op dit voorstel. Het college is het heel erg eens met de indieners dat sparen niet afgestraft moet worden en dat het hebben van een financiële buffer belangrijk is voor een gezonde financiële situatie. De voorbeelden die de PvdA noemde passen daarin. Het lastige aan dit voorstel is dat dit een andere interpretatie biedt van de wet, die wel gewenst is, maar niet kan. Dat betekent ook dat het college dit initiatiefvoorstel niet kan uitvoeren op deze manier. Dat probleem is eerder bestuurlijk gewisseld. Het Rijk heeft de gemeente verboden dit zo te doen. Het is daarom goed om te beschrijven wat er zal gebeuren wanneer de raad dit initiatiefvoorstel aanneemt. Het college meldt dat aan de minister. Dan wordt het besluit in ieder geval voor vier weken geschorst. Daarna heeft minister de keuze of dit besluit langer te schorsen of te vernietigen of dat niet te doen. In alle eerlijkheid verwacht het college dat laatste niet. De wethouder heeft de hoop gevoeld die leeft in de commissie. Zij doet het maximale zoals veel omringende gemeenten. Utrecht strijdt samen met de G4 om deze grens op te trekken.

2140 **De heer Claasen** (GroenLinks) vraagt of de wethouder nog andere dingen gaan doen om dit wel te bewerkstelligen.

Wethouder Schilderman zal zich altijd hard blijven maken om de kwijtscheldingsgrens op te trekken. Zij blijft dat ook doen als de raad dit niet aanneemt. Deze verordening past niet binnen de kaders van de wet, dan wordt die geschorst; dan valt de gemeente terug op de oude verordening.

2150 De wethouder acht de kans niet heel groot dat de gemeente in het scenario gaat komen waarbij de inwoners kunnen profiteren. Zij herhaalt haar informatie over wat zij verwacht wat er gaat gebeuren. Alleen wanneer de minister niet schorst, komt het gemeentebestuur bij de BghU uit; dat lijkt haar onwaarschijnlijk.

De initiatiefnemers

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) dankt voor de complimenten en de steun van sommige partijen. Zij zal ingaan op de wettelijkheid, de uitvoering en de kosten. Zij hoort iedereen zeggen dat zij het belangrijk vinden dat deze regel wordt aangepast. Zij vindt dat op zichzelf al mooi om te constateren. Zij roept haar collega's op dit door te geven aan de landelijke partijen, zeker wanneer het gesprek verder op gang komt na dit voorstel.

2160 Dit speelt al langer landelijk. In 2016 zei het Kabinet zelf al het graag te willen. Dat destijds bij monde van staatssecretaris Wiebes. Zij refereert aan diens brief. In 2021 nam De Tweede Kamer een motie aan die was ingediend door het CDA en de ChristenUnie met het pleidooi om het gelijk te trekken. Landelijk bestaat ook de bereidwilligheid deze regeling aan te passen. Toch is dat tot nu toe niet gebeurd. Hiervoor wordt al heel lang gelobbyd, ook vanuit Utrecht. Om een of andere reden komt het niet op gang. Dat was voor de initiatiefnemers de prikkel om dit verder op gang te brengen, en ervoor te zorgen dat het gesprek verder gaat. Daarom helpt het hier die stap te zetten.

2170 Zij hoort een aantal partijen zeggen dat er een kans van nul is dat dit doorgaat. Die inschatting maakten de initiatiefnemers anders. Zelfs wanneer het besluit van de raad geschorst zou worden, zal het gesprek er landelijk over gevoerd worden en is dit weer verder gebracht. Dat is nodig omdat dit onderwerp niet op het prioriteitenlijstje staat.

Meerdere mensen worstelen met het wettelijk kader. Mevrouw Kleinrensink begrijpt dat. Zij bevestigt dat het stadsbestuur voorzichtig moet zijn met wanneer al of niet de wet te overtreden. Tegelijkertijd is te zien dat Utrecht vaak een voorbeeldrol neemt die op landelijk niveau wordt overgenomen. Dit is een manier om dingen in beweging te krijgen. Nu ligt de druk bij de inwoners die het eigenlijk niet kunnen betalen.

2180 **Mevrouw Ramaker** (VVD) vraagt of GroenLinks het ook prima vindt wanneer de BghU zijn eigen regels gaat maken maar niet ten faveure van de gemeente Utrecht.

Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) merkt op dat de BghU een uitvoeringsorganisatie is; de gemeente maakt de regels. Zij hoopt dat ambtenaren steeds bij elke regel nadenken over het doel. Wanneer dat niet klopt moet dat ter sprake gebracht worden. Wanneer zaken niet kloppen hoopt zij dat uitvoerende instanties dat durven aankaarten.

Mevrouw Ramaker (VVD) merkt op dat de BghU zich moet houden aan landelijke wet en regelgeving. Die wordt in Den Haag voorgelegd. Zij vraagt of GroenLinks dat beseft.

2190 **Mevrouw Kleinrensink** (GroenLinks) antwoordt bevestigend. Zij refereert aan haar beantwoording en herhaalt in het kort haar intentie.

De heer Van der Zweth (PvdA) gaat in op de uitvoering en de kosten. Hij merkt op dat het CDA daar naar vroeg.

Bij de uitvoering is er de wettelijke component zoals beschreven door zijn collega. De uitvoering in praktische zin wordt eerder eenvoudiger; de grens voor vermogen wordt overal gelijk. Dan hoeft er ook niet op twee manieren getoetst te worden, ook niet op verschillende plekken. Dat maakt het eenvoudiger.

2200 Het CDA noemde ook de kosten en zo ook de ChristenUnie. De initiatiefnemers hebben bij de BghU nagevraagd van hoeveel mensen de organisatie extra kwijtschelding zullen aanvragen. Dat getal is niet ontvangen. Wel is bekend dat ongeveer 14.000 mensen in Utrecht die kwijtschelding krijgen. Daarop is een vermogens- en een inkomensgrens. Wanneer de vermogensgrens wordt uitgebreid, kunnen nog steeds veel mensen aanlopen tegen de inkomensgrens. De verwachting van de initiatiefnemers is dat dit niet gaat over duizenden mensen extra. Feit is dat de initiatiefnemers het niet weten.

2210 Hij schetst voor de beeldvorming ter zake het navolgende: wanneer 1000 mensen meer kwijtschelding krijgen, zou dit een daverend succes zijn en heeft het heel veel mensen geholpen. Dan gaat voor alleenstaanden de afvalstoffenheffing op jaarbasis met 1,80 euro omhoog. Dat is een minimaal bedrag. Daarmee zijn de mensen met kwijtschelding te helpen. De initiatiefnemers denken dat het gaat om een lager aantal; dan gaat het om een lager bedrag op jaarbasis.

De heer Maas (VOLT) vraagt of de initiatiefnemers nagedacht hebben om dat budget elders vandaan te halen zodat dit niet over de afvalstoffenheffing verdeeld hoeft te worden.

2220 **De heer Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat dit de systematiek is die is afgesproken. Wanneer duurzame innovaties plaatsvinden, worden die verrekend in het tarief. Ook wanneer het Rijk regelingen aanpast wordt die opnieuw geregeld via de afvalstoffenheffing. Is er een keer een incidenteel nadeel, wordt dat uit de reserve afvalstoffenheffing gehaald. Dat is daarvoor ook bedoeld.

Wanneer het gaat over 1000 mensen, zou dat over 350.000 euro gaan, op een reserve van bijna 4 miljoen euro. De initiatiefnemers denken niet dat het 350.000 euro is. Recentelijk is de systematiek aangepast naar meer huishoudens; incidenteel wordt een meevaller verwacht van 135.000 euro. Wanneer er een bedrag achter vandaan komt met enige substantie, wordt dat weer bemiddeld met dat andere bedrag. Zo niet, komt het uit de reserve afvalstoffenheffing waarvoor die bedoeld is. Dan loopt die op jaarbasis door met een minimaal bedrag. Alles is op basis van een schatting.

2230 VOLT vroeg of het hier gaat om symboolpolitiek; de initiatiefnemers denken dat iedere persoon die hiermee geholpen wordt er één is. Er zijn echt mensen die hierdoor in de knel komen. Ook alle organisaties die hiermee werken omarmen de gelijktrekking enorm. Zij willen liever dat het Rijk het regelt. Ze staan duidelijk achter dit idee. Hij vindt het zeker geen symboolpolitiek.

2240 D66 stelde vragen over het risico van kwijtschelden. Wanneer het besluit wordt geschorst valt de gemeente terug op de oude verordening. Die krijgen altijd hun kwijtschelding; daar gaat niets fout. Er komt en groep bij die anders de kwijtschelding niet zou krijgen. Gezegd is dat wanneer dit uitgevoerd wordt, die mensen aan te schrijven zijn in de allerlaatste tranche. Dan is het zeker dat de besluitvorming er goed doorgekomen is. Dit in aanvulling op de inbreng van de wethouder. Daarmee worden mensen niet verder in de problemen gebracht.

2250 Afsluitend vroeg de VVD of hiermee de directeur van de BghU niet voor het blok gezet wordt; het college dacht ook dat de BghU dit niet gaat uitvoeren. Het is juist dat de BghU een zelfstandige positie kan innemen en zelfstandig een besluit kan nemen - dat staat ook in het initiatiefvoorstel. Dat komt nadat de raad heeft besloten nadat bekend is of de minister het schorst of misschien niet en dus het gedooft. Dat is dan ook nadat het bestuur van de BghU een besluit heeft genomen; dan neemt de BghU het definitieve besluit. Dat kan de BghU zelfstandig doen, maar dan hebben wel enkele feiten plaatsgevonden in de tussentijd. Dan zal ook landelijk het debat plaatsvinden of dit wenselijk is. Dan ziet de gemeente Utrecht tegen die tijd wel het daadwerkelijke standpunt. De VVD vroeg of de directeur van de BghU voor het blok gezet wordt. De heer Van der Zweth antwoordt ontkennend. Uiteindelijk kan die zelfstandig beslissen wat daarin te doen. Hiermee rondt hij de beantwoording af.

Gemiste vragen?

De heer Stellinga (CDA) merkt op dat iets gezegd werd over de dekking – die wordt gevonden in de afvalstoffenheffing. De mogelijke stijging daarvan wordt niet gekwantificeerd. Een echte inschatting ontbreekt. Dat wordt ook toegegeven. Hij vindt dat een vraag die niet helemaal beantwoord is. Hij wil de initiatiefnemers de gelegenheid geven daarop extra diep in te gaan.

2260 **De heer Van der Zweth** (PvdA) vernam van mevrouw Kleinrensink dat vorig jaar binnen de wettelijke kaders de vermogensgrens voor kwijtschelding is opgehoogd, voor een alleenstaande van 1000 naar 3000. Dat is op dezelfde manier betaald zoals nu voorgesteld wordt door de initiatiefnemers: incidenteel uit de reserve waarvoor die is bedoeld en structureel verrekend in de afvalstoffenheffing waarvoor die is bedoeld. Hij heeft die vraag wel degelijk beantwoord. Hij denkt een te hoog getal te hebben gegeven als schatting. Hij herhaalt zijn antwoord.

2270 Door naar 4 huishoudtypes te gaan, staat er nu een potentiële meevaller in de boeken van 135.000 euro. De kans dat een en ander elkaar opheffen, of zelfs een voordeel oplevert is ook nog steeds aanwezig. Als de heer Stellinga het precies wil weten, deelt hij dat met de heer Stellinga. Tot zijn spijt hebben de initiatiefnemers die getallen niet boven tafel gekregen.

De heer Stellinga (CDA) dankt voor de verduidelijking.

2280 **Wethouder Schilderman** heeft niets aan te merken op de beantwoording door de initiatiefnemers. Zij benadrukt dat de uitvoeringsproblemen en daarmee ook potentiële kosten, niet gekwantificeerd zijn in het voorstel. Die gaan niet zozeer over de eenheden van mensen, maar wel over dat er op dit moment nog geen andere gemeente en ook het Waterschap nog niet op deze wijze kwijtscheldt. Wellicht zouden ze dat volgend jaar wel doen. Zij moeten daarvoor een bijgestelde verordening hebben, naast de bereidheid om dit te doen. Wanneer de gemeente volgend jaar in die situatie terechtkomt, zullen mogelijk twee systemen naast elkaar gehanteerd moeten worden. Nu is er bij de BghU de dubbele aanslag met dezelfde kwijtschelding. Tenzij het Waterschap het aanpast, ontstaat de situatie dat bij de ene wel en bij de ander geen kwijtschelding gekregen wordt. Dat is een nadeel. Dat brengt ook uitvoeringskosten met zich mee. Ook dat is niet precies te kwantificeren. Zij begrijpt dat dit daarom niet is opgenomen in het initiatiefvoorstel.

De wethouder kan zich voorstellen dat wanneer dit een positief effect oplevert wanneer het niet geschorst wordt, in het jaar daarna het gelijk te trekken is. Zij kan zich

2290 voorstellen dat meer gemeenten daartoe bereid zouden zijn. De wethouder denkt dat zij eerst willen weten of het zou mogen. Dan zou dit probleem zijn opgelost.

Tweede termijn

De voorzitter vraagt of de commissie behoefte heeft aan een tweede termijn naar aanleiding van de reactie van de initiatiefnemers of dat ze nog vragen hebben aan het college. Zij constateert dat de commissie geen behoefte heeft aan een tweede termijn. Zij legt de vraag voor hoe dit door te geleiden naar de raad.

De heer Koning (D66) vindt dat dit met de A-status door kan naar de raad.

2300 **De heer Stellinga** (CDA) wil in de voltallige raad zijn standpunt kenbaar maken en verzoekt dit door te geleiden met de B-status.

De voorzitter concludeert dat dit met de B-status doorgaat naar de raad.

De heer Van der Graaf (ChristenUnie) zou de BghU willen beschermen tegen extra lasten en extra werkdruk. Daarmee wil hij nog iets doen in de raad. Wat hem betreft kan dit door naar de raad zoals geconcludeerd door de voorzitter.

De heer Koning (D66) merkt op dat er nu een goed en uitvoerig debat is gevoerd. Hij roept de commissie op zich te matigen tot de kern van de punten die raadsleden in de raad willen maken. Hij waakt ervoor het debat over te doen. Hij stelt voor 15 minuten uit te trekken voor de behandeling in de raad.

De voorzitter stelt voor 15 minuten uit te trekken voor de behandeling in de raad.

2310 **De heer Stellinga** (CDA) wil de consequenties hiervan voor het voetlicht brengen in de voltallige raad voordat gestemd wordt over dit voorstel. Hij vindt de geraamde tijd daarvoor voldoende.

De voorzitter rondt daarmee de behandeling van dit agendapunt af en sluit de vergadering van deze commissie om 16.13 uur.

TOEZEGGINGEN

2320 Naar aanleiding van agendapunt 10: **Forse vertragingen inning lokale belastingen** zegt wethouder Schilderman toe: naar verwachting volgt er in Q1 een raadsbrief over de actuele situatie m.b.t. de achterstanden bij de BghU, de ICT-problematiek, de lopende contracten, een actuele waardering van de Waarderingskamer, een beeld van in hoeverre burgers last ervaren van de huidige achterstanden en mogelijk andere bestuurszaken (o.a. de keuze voor een huisbankier).

De volgende vergadering vindt plaats op 11 januari 2024.